ДИРЕКТИВА 2006/123/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 12 декември 2006 година

относно услугите на вътрешния пазар

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално първото и третото изречение на член 47, параграф 2 и член 55 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономическия и социален комитет[1],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[2],

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора[3],

като имат предвид, че:

(1) Европейската общност се стреми да изгражда все по-тесни връзки между държавите и народите на Европа и да гарантира икономически и социален прогрес. В съответствие с член 14, параграф 2 от Договора, вътрешният пазар включва пространство без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение на услуги. Гарантирана е свободата на установяване, в съответствие с член 43 от Договора. Член 49 от Договора установява правото да се предоставят услуги в рамките на Общността. Премахването на бариерите пред развитието на дейностите по предлагане на услуги между държавите-членки е от съществено значение с цел да се засили интеграцията на народите на Европа и да се насърчи балансирания и устойчив икономически и социален прогрес. При премахването на пречките е от съществено значение да се гарантира, че развитието на дейностите по предоставяне на услуги допринася за изпълнението на задачите, определени в член 2 от Договора за насърчаване на хармоничното, балансирано и устойчиво развитие на икономическите дейности в цялата Общност, високо равнище на заетост и на социална закрила, равнопоставеност между мъже и жени, устойчив и неинфлационен растеж, висока степен на конкурентоспособност и сближаване на икономическите показатели, високо ниво на защита и подобряване качеството на околната среда, повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот, и икономическото и социалното сближаване, и солидарността между държавите-членки.

[1] ОВ С 221, 8.9.2005 г., стр. 113.
[2] ОВ С 43, 18.2.2005 г., стр. 18.
[3] Становище на Европейския парламент от 16 февруари 2006 г. (все още непубликувано в *Официален вестник)*, Обща позиция на Съвета от 24 юли 2006 г. (ОВ С 270 Е, 7.11.2006 г., стр. 1) и Позиция на Европейския парламент от 15 ноември 2006 г. Решение на Съвета от 11 декември 2006 г.

(2) Конкурентоспособния пазар на услуги е от съществено значение за насърчаване на икономическия растеж и създаването на възможности за заетост в Европейския съюз. Понастоящем многобройни бариери в рамките на вътрешния пазар пречат на доставчиците, особено на малките и средни предприятия (МСП) да разширят своите дейности отвъд своите национални граници като се възползват изцяло от предимствата на вътрешния пазар. Това отслабва конкурентоспособността на доставчиците от Европейския съюз на световния пазар. Един свободен пазар, който задължава държавите-членки да премахнат ограниченията за презграничното предоставяне на услуги, като същевременно засилва прозрачността и увеличава информацията за потребителите, ще предостави на последните по-широк избор и по-добри услуги на по-ниски цени.

(3) Докладът на Комисията за „Състоянието на вътрешния пазар на услуги“ изготви списък на голям брой бариери, които възпират или забавят развитието на услугите между държавите-членки, особено на онези, предоставяни от МСП, които доминират в сферата на услугите. Докладът стига до заключението, че едно десетилетие след предвиденото завършване на вътрешния пазар, все още съществува сериозна пропаст между визията за интегрирана икономика на Европейския съюз и реалността, в която живеят европейските граждани и доставчици. Бариерите влияят на широк спектър от дейности в сферата на услугите, на всички стадии от дейността на доставчиците и притежават значителен брой общи черти, включително фактът, че често са създадени от административни тежести, правната несигурност, свързана с презграничните дейности и липсата на взаимно доверие между държавите-членки.

(4) Тъй като услугите представляват двигателя на икономическия растеж и създават 70 % от БВП и заетостта в повечето държави-членки, тази фрагментация на вътрешния пазар има отрицателен ефект върху цялата европейска икономика, особено върху конкурентоспособността на МСП и движението на работници, което пречи на потребителите да се сдобият с достъп до по-голямо разнообразие от услуги на конкурентни цени. Важно е да се посочи, че секторът на услугите е ключов за заетостта особено на жените и следователно те могат да се облагодетелстват в значителна степен от новите възможности, предлагани от завършването на вътрешния пазар на услуги. Европейският парламент и Съветът са подчертали, че премахването на правните бариери пред установяването на истински вътрешен пазар е приоритет във връзка с постигането на целта, поставена от Европейския съвет в Лисабон от 23 и 24 март 2000 г. за подобряване на социалната кохезия и кохезията в сферата на заетостта и постигането на устойчив икономически растеж, така че Европейският съюз да стане най-конкурентоспособната и динамична, основаваща се на знанието икономика в света до 2010 г., с повече и по-добри възможности за заетост. Така, премахването на тези пречки, като същевременно се гарантира развитият европейски социален модел, става предпоставка за преодоляване на трудностите, срещнати при прилагането на Лисабонската стратегия и за съживяване на европейската икономика, особено по отношение на заетостта и инвестициите. Следователно е важно да се създаде вътрешен пазар за услуги, който да постига правилен баланс между откриване на пазара и запазване на обществените интереси, социалните права и правата на потребителите.

(5) Следователно, необходимо е да се премахнат бариерите пред свободата на установяване за доставчиците в държавите-членки и бариерите за свободното движение на услуги между държавите-членки, и да се гарантира на получателите и доставчиците правната сигурност, необходима за да бъдат осъществявани на практика тези две основни свободи, предвидени в Договора. Тъй като бариерите на вътрешния пазар за услуги се отразяват на оператори, които искат да се установят в други държави-членки, а също и на онези, които предоставят услуги в друга държава-членка без да са установени в нея, необходимо е на доставчиците да се даде възможност да развият своите дейности по предоставяне на услуги в рамките на вътрешния пазар или като се установят в дадена държава-членка, или като се възползват от свободното движение на услуги. Доставчиците следва да имат възможност да избират между тези две свободи, в зависимост от стратегията им за разрастване във всяка държава-членка.

(6) Тези бариери не могат да бъдат премахнати като се разчита единствено на прякото прилагане на членове 43 и 49 от Договора, тъй като от една страна разглеждането им като отделни случаи чрез процедурите за нарушения срещу засегнатите държави-членки би било, особено след разширяването, изключително сложно за националните институции и тези на Общността и, от друга страна, премахването на много от пречките изисква предварителна координация на законови схеми, включително установяването на административно сътрудничество. Както са признали Европейският парламент и Съветът, един законодателен инструмент на Общността ще направи възможно постигането на истински вътрешен пазар на услуги.

(7) Настоящата директива установява обща правна рамка, която облагодетелства широка гама услуги, като същевременно отчита отличителните черти на всеки вид дейност или професия и неговата система за регулиране. Тази рамка е основана на селективен и динамичен подход, състоящ се в премахването, като приоритетна задача, на бариерите, които могат да бъдат премахнати бързо, а за другите в започването на процес на оценка, консултации и всеобхватна хармонизация на специфични въпроси, което да направи възможно прогресивната и координирана модернизация на националните регулаторни системи на дейностите в сферата на услугите, което е жизнено важно с оглед постигането на истински вътрешен пазар на услуги към 2010 г. Следва да се предвиди комбинация от мерки, включващи целева хармонизация, административно сътрудничество, осигуряване на правото да се предоставят услуги и поощряване на развитието на кодекси на поведение по определени въпроси. Тази координация на националните законодателни режими следва да осигури висока степен на правна интеграция в Общността и високо ниво на защита на целите от общ интерес, особено защитата на потребителите, което е жизнено важно с оглед установяването на взаимно доверие между държавите-членки. Настоящата директива отчита и други цели от общ интерес, включително опазване на околната среда, обществена сигурност и здраве, а също и необходимостта да бъде съблюдавано трудовото законодателство.

(8) Уместно е разпоредбите на настоящата директива относно свободата на установяване и свободното движение на услуги да се прилагат само до степента, до която въпросните дейности са отворени за конкуренция, така че да не задължават държавите-членки да либерализират услуги от общ икономически интерес или да приватизират публични субекти, които предоставят такива услуги, или да премахват

съществуващи монополи за други дейности или определени услуги, свързани с разпределението.

(9) Настоящата директива се прилага само спрямо изисквания, които касаят достъпа до или упражняването на дейност по предоставянето на услуга. Следователно тя не се прилага за изисквания като правила за движение по пътищата, правила относно развитието и използването на земята, териториалното и селищно устройство, стандартите на строителство, а също и административни санкции, налагани за несъобразяването с такива правила, които не регулират или не влияят по специфичен начин на дейности по оказването на услуги, но трябва да бъдат спазвани от доставчиците в хода на тяхната икономическа дейност, по същия начин, по който и от частни лица.

(10) Настоящата директива не засяга изисквания, които определят достъпа до публични средства за някои доставчици. Такива изисквания включват особено онези, които съдържат условия, при които доставчиците имат право да получават публични средства, включително специфични условия по договори, и по-специално стандарти за качество, които трябва да бъдат съблюдавани като условия за получаването на публични средства, например за услуги в социалната сфера.

(11) Настоящата директива не влияе на мерките, предприети от държавите-членки, в съответствие с правото на Общността, във връзка със закрилата и насърчаването на езиковото разнообразие и плурализма на медиите, включително и финансирането с тази цел. Настоящата директива не създава пречки за държавите-членки да прилагат своите основни правила, относно свободата на пресата и свободата на изразяване на мнение. Настоящата директива не се отразява на законите на държавите-членки, които забраняват дискриминацията на основата на националната принадлежност или на основания като онези, посочени в член 13 от Договора.

(12) Настоящата директива има за цел създаването на правна рамка, която да осигури свободата на установяване и свободата на движението на услуги между държавите-членки и не хармонизира, нито влиза в противоречие с наказателното право. Независимо от това, държавите-членки не следва да имат възможност да ограничават свободата да се предоставят услуги чрез прилагането на наказателноправни разпоредби, които по специфичен начин влияят върху достъпа до и упражняването на дейности по предоставянето на услуги, като заобикалят правилата, залегнали в настоящата директива.

(13) Не по-малко важно е, че тази директива е изцяло съобразена с инициативите на Общността, основани на член 137 от Договора, с оглед постигането на целите по член 136 от него, относно насърчаването на заетостта и подобряването на условията на живот и работа.

(14) Настоящата директива не се отразява на условията на заетост, включително максималната продължителност на работното време и минималната продължителност на почивките, минималния платен годишен отпуск, минималните размери на трудовото възнаграждение, а също и здравословните, безопасни и хигиенни условия на

труд, които държавите-членки прилагат в съответствие с правото на Общността, нито пък се отразява на отношенията между социалните партньори, включително върху правото да се преговаря и сключват колективни трудови договори, правото на стачка и правото да се предприемат индустриални действия, в съответствие с националното право и практика, които са съобразени с правото на Общността, нито пък се прилага спрямо услугите предоставяни от агенциите за временна заетост. Настоящата директива не се отразява върху законодателството на държавите-членки в сферата на социалната сигурност.

(15) Настоящата директива се съобразява с основните права, приложими в държавите-членки и признати в Хартата на основните права на Европейския съюз и обясненията към нея, привеждащи ги в съответствие с основните свободи, залегнали в членове 43 и 49 от Договора. Тези основни права включват правото да се предприемат индустриални действия в съответствие с националното право и практики, които съблюдават правото на Общността.

(16) Настоящата директива се отнася само за доставчици, установени в дадена държава-членка и не обхваща външните аспекти. Тя не касае преговори в рамките на международни организации за търговски услуги, по-специално в рамките на Общото споразумение за търговията с услуги (GATS).

(17) Настоящата директива обхваща само услуги, които се осъществяват с икономически интерес. Услугите от общ интерес не се покриват от определението в член 50 от Договора и следователно не попадат в обхвата на настоящата директива. Услуги от общ икономически интерес са услуги, които се осъществяват с икономически интерес и следователно всъщност попадат в обхвата на настоящата директива. Независимо от това, някои услуги от общ икономически интерес, като онези които могат да съществуват в областта на транспорта, са изключени от обхвата на настоящата директива, а някои други услуги от общ икономически интерес, например тези, които могат да съществуват в сферата на пощенските услуги, са обект на дерогация от разпоредбата за свобода на предоставянето на услуги, определена в настоящата директива. Настоящата директива не се занимава с финансирането на услуги от общ икономически интерес и не се прилага за системите за предоставяне на помощ от държавите-членки, особено в социалната област, в съответствие с правилата на Общността за конкуренцията. Тази директива не се занимава с последващите действия по Бялата книга на Комисията за услугите от общ интерес.

(18) Финансовите услуги следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива, тъй като тези дейности са обект на специално законодателство на Общността, целящо както и настоящата директива, постигането на истински вътрешен пазар на услуги. Следователно това изключение следва да обхване всички финансови услуги като банкиране, кредитиране, застраховане и презастраховане, професионални и лични пенсии, ценни книжа, инвестиционни фондове, консултации в сферата на плащанията и инвестициите, включително услугите, изброени в приложение I към

Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции[4].

(19) С оглед приемането през 2002 г. на пакет от законодателни инструменти, свързани с електронните съобщителни мрежи и услуги, а също и със свързаните с тях ресурси и услуги, който установи регулативна рамка за улесняване достъпа до тези дейности на вътрешния пазар, особено чрез премахване на повечето схеми за индивидуални разрешения, въпросите, с които се занимават тези инструменти следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива.

(20) Изключването от обхвата на настоящата директива на въпросите на електронните съобщителни услуги, както са обхванати от Директиви 2002/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (Директива за достъпа)[5], 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно разрешението на електронни съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешение)[6], 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива)[7], 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга)[8] и 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации)[9], се отнася не само за въпроси, които са изрично разгледани в тези директиви, но също така и за онези, за които директивите изрично предоставят на държавите-членки възможност за приемане на определени мерки на национално ниво.

(21) Транспортните услуги, включително градски транспорт, таксита и линейки, а също така и пристанищните услуги следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива.

(22) Изключването на здравеопазването от обхвата на настоящата директива следва да включва здравните и фармацевтични услуги, оказвани от професионалисти в сферата на здравеопазването на пациенти при оценка, поддържане или възстановяване състоянието на тяхното здраве, когато тези дейности са включени в рамките на регулирана здравна професия в държавата-членка, където се предоставят.

[4] ОВ L 177, 30.6.2006 г., стр. 1.
[5] ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 7.
[6] ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 21.
[7] ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33.
[8] ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 51.
[9] ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37. Директива, изменена с Директива 2006/24/ЕО (ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 54).

(23) Настоящата директива не засяга заплащането на здравните грижи, предоставяни в държава-членка, различна от тази на местожителството на техния получател. Този въпрос е разгледан от Съда на Европейските общности в множество дела и съдът е признал правата на пациентите. Важно е с този въпрос да се занимае друг правен инструмент на Общността, за да бъдат постигнати по-голяма правна яснота и сигурност, до степента, до която този въпрос вече не е разгледан в Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността[10].

(24) Аудиовизуалните услуги, независимо по какъв начин се предават, включително и в кината, следва също да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива. В допълнение на това настоящата директива не следва да се прилага за помощите, предоставени от държавите-членки в аудиовизуалния сектор, които са обхванати от правилата на Общността относно конкуренцията.

(25) Хазартът, включително лотарията и транзакциите при залагания, следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива, с оглед специфичния характер на тези дейности, които предполагат прилагането от страна на държавите-членки на политики свързани с обществената политика и защитата на потребителите.

(26) Настоящата директива не влиза в противоречие с прилагането на член 45 от Договора.

(27) Настоящата директива не следва да обхваща онези услуги в социалната област като настаняване, грижи за децата и подпомагането на семейства и лица в нужда, които се предоставят от държавата на национално, регионално и местно ниво, от доставчици упълномощени от държавата или от благотворителни организации, признати за такива от държавата, с цел осигуряване на подкрепа за онези, които са временно или постоянно в нужда, поради недостатъчен семеен доход, частична или пълна липса на независимост, както и за онези, пред които стои риск от маргинализиране. Тези услуги са от изключителна важност с цел гарантиране на основното право на човешко достойнство и са израз на принципите на социална кохезия и солидарност, и не следва да бъдат повлияни от настоящата директива.

(28) Настоящата директива не се занимава с финансирането или системите за отпускане на помощи, във връзка с услугите в социалната сфера. Тя не влияе на критериите или условията, определени от държавите-членки с цел гарантиране, че социалните служби осъществяват ефективно функции, които са от полза за обществения интерес и социалната кохезия. В допълнение на това, настоящата директива не следва да се отразява на принципа на универсалност на услугата в социалните служби на държавите-членки.

(29) Като се има предвид, че договорът предвижда специфични правни основи за данъчно облагане, и като се отчитат вече приетите инструменти на Общността в тази

[10] ОВ L 149, 5.7.1971 г., стр. 2. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 629/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 1).

област, необходимо е данъчното облагане да бъде изключено от обхвата на настоящата директива.

(30) Вече съществува значително по обем законодателство на Общността в сферата на услугите. Настоящата директива надгражда и по този начин допълва достиженията на правото на Общността. Установени са и е обърнато внимание на противоречията между настоящата директива и други инструменти на Общността, включително и посредством дерогации. Независимо от това, е необходимо да се предвиди правило за всички остатъчни или изключителни случаи, където е налице противоречие между разпоредбите на настоящата директива и тези на друг инструмент на Общността. Наличието на такъв конфликт се определя в съответствие с правилата на Договора относно правото на установяване и свободното движение на услуги.

(31) Настоящата директива съответства и не влияе на Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации[11]. Тя се занимава с въпроси, различни от тези за професионалната квалификация например застраховането за професионална отговорност, търговски съобщения, мултидисциплинарни дейности и административно опростяване. По отношение на временното презгранично предоставяне на услуги, дерогацията на разпоредбата за свободата на предоставяне на услуги в настоящата директива, гарантира неприкосновеността на дял II за свободното предоставяне на услуги на Директива 2005/36/ЕО. Следователно, нито една от мерките приложими по тази директива в държавата-членка, където се извършва услугата не е засегната от свободата на предоставяне на услуги.

(32) Настоящата директива е съобразена със законодателството на Общността за защита на потребителите, като Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар („Директива за нелоялни търговски практики“)[12] и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите (регламент за сътрудничество в областта на защита на потребителите)[13].

(33) Услугите, обхванати от настоящата директива, засягат широка гама от непрекъснато променящи се дейности, включително бизнес услуги като управленски консултации, сертифициране и изпитване, управление на обекти, включително поддържане на офиси, реклама, услуги по набиране на персонал и услугите на търговските агенти. Обхванатите услуги са насочени както към бизнеса, така и към потребителите, като например правни и финансови консултации, услуги свързани с недвижимите имоти като агенции за недвижими имоти, строителство, включително услугите на архитектите, дистрибуторска търговия, организиране на търговски панаири, даване на коли под наем и туристически агенции. Обхванати са и услуги за потребители като тези в сферата на туризма, включително туристически гидове,

[11] ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.
[12] ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22.
[13] ОВ L 364, 9.12.2004 г., стр. 1. Регламент, изменен с Директива 2005/29/ЕО.

услуги по осигуряване на почивка, спортни центрове и паркове за забавления, и до степента, до която те не са изключени от обхвата на настоящата директива, услуги по поддържане на домакинството, като например оказване помощ на възрастни хора. Тези услуги може да са такива, които изискват близост между доставчик и получател, услуги, които изискват пътуване от страна на получателя или доставчика, и услуги, които може да бъдат оказвани от разстояние, включително чрез Интернет.

(34) Съгласно практиката на Съда на Европейските общности преценката дали някои дейности, особено такива, които са публично финансирани или се предоставят от публични субекти, представлява „услуга“, следва да се извършва в рамките на всеки конкретен случай, в светлината на нейните характеристики, по-специално начинът по който тя се извършва, организира и финансира от съответната държава-членка. Съдът счита, че съществената характеристика на възнаграждението е във факта, че то представлява насрещна престация за извършване на въпросната услуга и е признал, че характеристиката на възнаграждението липсва в случаите на дейности осъществявани без икономически интерес като основание, от държавата или от името на държавата, в контекста на задължения в социалната, културната, образователната или правната сфера, като курсове, провеждани в рамките на национална образователна система, или управление на схеми за социално осигуряване, които не се ангажират с икономическа дейност. Заплащането на такси от получателите, например на такса за семестър или за записване, плащана от студентите, с цел да се подпомогнат оперативните разходи на системата, само по себе си не представлява възнаграждение, тъй като услугата си остава в голяма степен финансирана с обществени средства. Следователно такива дейности не попадат в рамките на определението за услуга по член 50 от Договора и по тази причина са извън обхвата на настоящата директива.

(35) Аматьорските спортни дейности с нестопанска цел са от значителна обществена важност. Често те имат изцяло социални или здравни цели. По тази причина може да не са стопански дейности по смисъла на правото на Общността и следва да останат извън обхвата на настоящата директива.

(36) Концепцията за „доставчик“ следва да обхваща всяко физическо лице, което е гражданин на държава-членка или всяко юридическо лице, осъществяващо дейност по предоставяне на услуги в държава-членка, като упражнява или свободата на установяване или свободата на движение на услуги. По този начин концепцията за доставчик следва да не бъде ограничена само до презгранично предоставяне на услуги в рамките на свободното движение на услуги, но да обхваща и случаи, където операторът е установен в дадена държава-членка с цел да развие своите дейности по предоставянето на услуги в нея. От друга страна, концепцията за доставчик не следва да обхваща и клоновете в дадена държава-членка на компании от трети страни, тъй като по член 48 от Договора свободата на установяване и свободното на движение на услугите важат само за компании, създадени в съответствие със законите на държава-членка чието седалище според устройствения акт, главно ауправление или основно място на дейност се намират в рамките на Общността. Концепцията за „получател“ следва да обхваща и граждани на трети страни, които вече се ползват от правата, предоставени им от актове на Общността като Регламент (ЕИО) № 1408/71, Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 г. относно статута на дългосрочно

пребиваващи граждани от трети страни[14], Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета от 14 май 2003 г. за разширяване на приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕИО) № 574/72 за граждани на трети страни, които все още не са субект на тези разпоредби единствено на основание тяхното гражданство[15] и Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите-членки[16]. В допълнение на това държавите-членки могат да разширят концепцията за получател спрямо други граждани на трети страни, които се намират на тяхна територия.

(37) Мястото, на което е установен даден доставчик, се определя в съответствие с практиката на Съда на Европейските общности, според която концепцията за установяване включва действителното осъществяване на стопанска дейност чрез фиксирано установяване за неопределен период. Това изискване може да бъде изпълнено и в случаи, когато дадена компания е основана за определен период или когато тя наема сграда или съоръжение, чрез което осъществява своята дейност. То може да бъде изпълнено и когато дадена държава-членка предоставя разрешения за ограничен период от време във връзка с определен вид услуги. Няма нужда установяването да става под формата на дъщерна компания, клон или представителство, като то може да се състои от офис, ръководен от собствения персонал на доставчика или от независимо лице, упълномощено да действа постоянно от името на предприятието, както би бил случаят с агенция. Според тази дефиниция, която изисква действително осъществяване на стопанска дейност на мястото на установяване на доставчика, наличието на пощенска кутия не е установяване. Когато даден доставчик е установен на няколко места, е важно да се определи мястото на установяване, откъдето действително се оказва съответната услуга. Когато е трудно да се определи от кое от няколкото места на установяване е оказвана услугата, за място на установяване се приема местоположението на центъра на дейността на доставчика, свързана със съответната услуга.

(38) Концепцията за „юридическо лице“, според разпоредбите на Договора относно установяването, оставя на операторите свобода да избират правно организационната форма, която смятат за подходяща за осъществяването на своята дейност. В съответствие с това „юридически лица“ по смисъла на Договора, означава всякакви организации, учредени в съответствие със или регулирани от законите на държава-членка, независимо от тяхната правно-организационна форма.

(39) Концепцията за „разрешителен режим“ обхваща, *inter alia*, административните процедури за предоставяне на разрешения, лицензии, одобрения или концесии, а също и задълженията, необходими за да може да се получи разрешение за осъществяването на определен вид дейност, да бъде регистрирано дадено лице като член на професия или да бъде вписано в регистър, списък или база данни, да бъде официално назначено в орган или да получи карта, свидетелстваща за членство в дадена професионална група. Разрешителни могат да бъдат предоставяни не само с изрични решения, но

[14] ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44
[15] ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 1.
[16] ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77.

също така и чрез конкурентни действия, например бездействие на компетентната власт, или от факта, че заинтересованата страна трябва да изчака съобщение за приемането на декларация, с цел да започне дадена дейност или с оглед тази дейност да бъде законна.

(40) Концепцията за „наложителни причини, свързани с обществения интерес“, която се посочва в някои разпоредби на настоящата директива, е развита от Съда на Европейските общности в неговата практика по членове 43 и 49 от Договора и следователно може да продължи да еволюира. Тази идея, както е призната в практиката на Съда, обхваща най-малкото следните основания: обществена политика, обществена сигурност и обществено здраве, по смисъла на членове 46 и 55 от Договора, опазването на обществения ред, цели на социалната политика, защита на получателите на услуги, защита на потребителите, защита на работниците, включително социална защита на работниците, хуманно отношение към животните, запазване на финансовата стабилност на системата за обществено осигуряване, предотвратяването на измами, предотвратяването на нелоялна конкуренция, опазване на околната и градската среда, включително планиране на териториалното и селищно устройство, защита на интересите на кредиторите, опазване на стабилитета на съдебната система, безопасността по пътищата, защитата на интелектуалната собственост, цели на културната политика, включително закрила на свободата на изразяване на мнение, особено във връзка със социални, културни, религиозни и философски ценности на обществото, необходимостта от осигуряване на високо ниво на образованието, поддържане на разнообразие на пресата и насърчаване на националния език, опазване на националното историческо и културно наследство, ветеринарна политика.

(41) Концепцията за „обществена политика“, както е разтълкувана от Съда на Европейските общности, обхваща защита от реална и достатъчно сериозна заплаха за някои от основните обществени интереси и може да включва по-специално въпроси, свързани с човешкото достойнство, закрилата на непълнолетните и уязвимите пълнолетни, както и хуманното отношение към животните. По подобен начин концепцията за обществена сигурност включва въпроси на обществената безопасност.

(42) Правилата, свързани с административните процедури, следва да имат за цел не хармонизирането на административните процедури, а премахването на тежки разрешителни режими, процедури и формалности, които пречат на свободата на установяване и по този начин на създаването на нови предприятия, предлагащи нови услуги.

(43) Една от основните трудности, особено за МСП, при достъпа и упражняването на дейности, свързани с предоставянето на услуги е сложността, продължителността и правната несигурност на административните процедури. По тази причина, като се следва примера на някои модернизационни и добри инициативи във връзка с административни практики, предприети на национално ниво и в Общността, необходимо е да се установят принципи на административно опростяване, включително *inter alia* чрез ограничаване на задължението за предварително разрешение до случаи, където това е от особена важност и въвеждането на принципа

на мълчаливото разрешаване от компетентните органи след изтичането на определен период от време. Тези модернизационни действия, като запазват изискването за прозрачност и осъвременяването на информацията за операторите, са предназначени да премахнат забавянето, разходите и възпиращия ефект, които произтичат например от ненужно или прекомерно усложнени и тежки процедури, дублирането на процедури, бюрокрацията при представянето на документи, произволното използване на правомощия от компетентните власти, неопределени и прекомерно дълги периоди преди даване на отговор, ограничената продължителност на разрешителните, непропорционалните такси и санкции. Такива практики имат особено важен възпиращ ефект спрямо доставчиците, желаещи да развиват дейност в други държави-членки и изискват координирана модернизация в рамките на разширения вътрешен пазар от двадесет и пет държави-членки.

(44) Държавите-членки следва да въведат, където това е уместно, формуляри хармонизирани на нивото на Общността, както е установено от Комисията, които ще служат като еквиваленти на удостоверения, атестации и други документи, свързани с установяването.

(45) С цел да се проучи необходимостта от опростени процедури и формалности, държавите-членки следва да имат възможността да отчетат преди всичко тяхната необходимост, брой, възможно дублиране, цена, яснота и достъпност, а също и забавянето и практическите трудности, които могат да поставят пред засегнатия доставчик.

(46) С оглед улесняването на достъпа и упражняването на дейностите по предоставяне на услуги на вътрешния пазар, е необходимо определянето на обща цел за всички държави-членки, а именно административно опростяване и въвеждането на разпоредби относно, *inter alia*, правото на информация, електронни процедури и създаването на рамка за разрешителните режими. Други мерки, предприети на национално ниво за постигане на тази цел могат да включват намаляване броя на процедурите и формалностите, прилагани спрямо дейностите по предоставяне на услуги, и ограничаването на тези процедури и формалности до такива, необходими за постигането на цели от общ интерес, които не се дублират една друга с оглед на техните съдържания и цели.

(47) С цел административно опростяване следва да не се налагат общи формални изисквания като представянето на оригинални документи, заверени копия или заверени преводи, освен когато това не е обективно оправдано от наложителни причини, свързани с обществения интерес, като закрила на работниците, общественото здраве, опазването на околната среда или защита на потребителите. Необходимо е да се гарантира и това, че като общо правило разрешението за достъп или упражняване на дадена дейност по предоставяне на услуги обхваща цялата национална територия, освен в случаите когато новото разрешение за всяко отделно установяване, например за всеки нов хипермаркет или разрешение, ограничено до специфична част от националната територия, не са обективно оправдани от наложителни причини, свързани с обществения интерес.

(48) С цел по-нататъшно опростяване на административните процедури е подходящо да се осигури за всеки доставчик една точка, от която той да може да извърши всички необходими процедури и формалности (наричани по-нататък „Единични звена за контакт“). Броят на Единичните звена за контакт за една държава-членка може да варира в зависимост от регионалната и местна компетентност или в зависимост от вида дейност. Създаването на Единични звена за контакт следва да не пречи на разпределението на функции между компетентните власти в рамките на всяка национална система. Когато има няколко компетентни органа на регионално и местно ниво, един от тях може да приеме ролята на Единично звено за контакт и функциите на координатор. Единични звена за контакт могат да бъдат установявани не само от административните органи, но също така и от търговски или занаятчийски камари, или от професионални организации или частни институции, на които дадена държава-членка е решила да повери тази функция. Единичните звена за контакт имат важна роля в осигуряването за доставчиците на помощ, било като орган, който е непосредствено компетентен да издаде документите, необходими за достъп до дадена дейност по предоставяне на услуги или като посредник между доставчик и органите, които са непосредствено компетентни.

(49) Таксите, които Единичните звена за контакт може да налагат, следва да са пропорционални на разходите по процедурите и формалностите, с които се занимават. Това не трябва да пречи на държавите-членки да възлагат на Единичните звена за контакт събирането на други административни такси, като например таксите на надзорния орган.

(50) Необходимо е доставчиците и получателите да имат лесен достъп до определени видове информация. Всяка държава-членка, в рамките на настоящата директива, сама определя начина по който на доставчиците и получателите се осигурява информация. По-конкретно, държавите-членки могат да изпълнят своето задължение за гарантиране, че съответната информация е лесно достъпна за доставчици и получатели, и че тя е достъпна за обществеността без препятствия, като направят въпросната информация достъпна на интернет страницата. Всичката предоставена информация следва да е ясна и недвусмислена.

(51) По-специално, информацията, предоставяна на доставчиците и получателите на услуги, следва да включва данни за процедурите и формалностите, данни за контакт с компетентните органи, условия за достъп до обществените регистри и бази данни, информация за наличните средства за защита, и данни за контакт със сдружения и организации, от които доставчиците или получателите могат да получат практическа помощ. Задължението на компетентните власти да подпомагат доставчици и получатели не включва предоставянето на правни консултации по конкретни случаи. Независимо от това, следва да се предоставя и обща информация за начина, по който обикновено се тълкуват изискванията. Въпроси като отговорност за представянето на невярна или въвеждаща в заблуждение информация следва да се решават от държавите-членки.

(52) Създаването, в едно разумно близко бъдеще, на електронни средства за осъществяване на процедурите и формалностите, ще бъде жизнено важно за

административното опростяване в областта на дейностите по предоставяне на услуги, ще облагодетелства доставчици, получатели и компетентни органи. С цел да се изпълни това задължение, с оглед на целения резултат, може да се наложи адаптиране на националното законодателство и други правила, приложими в сферата на услугите. Това задължение не лишава държавите-членки от възможността да предвиждат други начини за осъществяване на такива процедури и формалности, като допълнение на електронните. Фактът, че трябва да има възможност за осъществяване от разстояние на тези процедури и формалности означава, по-специално, че държавите-членки следва да гарантират възможността за тяхното презгранично осъществяване. По отношение на резултатите, задължението не обхваща процедури и формалности, които по своята същност са невъзможни за осъществяване от разстояние. В допълнение на това, задължението не засяга законодателството на държавите-членки по отношение на използването на езика.

(53) Издаването на лицензии за някои дейности, свързани с предоставянето на услуги, може да изисква провеждането на интервю с кандидата, за да може компетентният орган да оцени личните достойнства на кандидата и степента, до която той е подходящ за осъществяване на въпросната услуга. В такива случаи осъществяването на формалностите по електронен път може и да не е уместно.

(54) Възможността получаването на достъп до дадена дейност по предоставянето на услуги следва да е поставена в зависимост от разрешение на компетентен орган, само ако това решение отговаря на критериите за недискриминация, необходимост и пропорционалност. По-специално, това означава, че разрешителните режими следва да са допустими само в случаите, когато една последваща инспекция не би била ефективна, поради невъзможността за последваща оценка на дефектите в дадена услуга, като се отчита в необходимата степен риска и опасността, които могат да възникнат при отсъствието на предварителна проверка. Независимо от това, разпоредбата в това отношение по настоящата директива не може до бъде използвана с цел оправдаването на разрешителни режими, които са забранени от други инструменти на Общността като Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на Общността за електронните подписи[17] или Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия)[18]. Резултатите от процеса на взаимна оценка ще направят възможно да се определят на нивото на Общността, видовете дейност, за които разрешителните режими следва да бъдат премахнати.

(55) Настоящата директива не следва да засяга възможността държавите-членки да оттеглят издадени разрешения, ако условията за тяхното издаване вече не се изпълняват.

[17] ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12.
[18] ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1.

(56) Според практиката на Съда на Европейските общности общественото здраве, защитата на потребителите, здравето на животните и опазването на околната среда в градовете представляват наложителни причини от обществен интерес. Такива наложителни причини могат да оправдават прилагането на разрешителни режими и други ограничения. Същевременно, тези разрешителни режими или ограничения не трябва да дискриминират на основание национална принадлежност. В допълнение на това, следва винаги да бъдат спазвани принципите на необходимостта и пропорционалността.

(57) Разпоредбите на настоящата директива относно разрешителните режими следва да се отнасят до случаи, където достъпа до и упражняването на дейност по предоставянето на услуга от страна на операторите изисква решение на компетентен орган на власт. Това не важи за решения на компетентните власти, с които се създават публични или частни лица за предоставянето на даден вид услуга, нито за сключването на договори от компетентните власти за предоставянето на дадена услуга, които се подчиняват на правилата за обществените поръчки, тъй като настоящата директива не се занимава с правилата относно обществените поръчки.

(58) С цел да се улесни достъпа до и упражняването на дейност по предоставянето на услуги е важно разрешителните режими и начините, по които те се обосновават да бъдат оценени и докладвани. Това задължение за докладване касае само съществуващите разрешителни режими, но не и критериите и условията за предоставяне на разрешение.

(59) Като правило разрешението следва да създава възможност доставчикът да има достъп до и да упражнява дейността по предоставяне на дадена услуга в рамките на цялата национална територия, освен ако териториалното ограничение не е оправдано от наложителни причини, свързани с обществения интерес. Така например, опазването на околната среда може да оправдае изискване за получаване на индивидуално разрешение за всяка една инсталация на националната територия. Тази разпоредба не следва да засяга регионалните или местни компетентности за предоставяне на разрешения в рамките на държавите-членки.

(60) Настоящата директива и особено нейните разпоредби относно разрешителните режими и териториалния обхват на разрешенията не следва да пречи на регионалното и местно разпределение на компетенциите в рамките на държавите-членки, включително регионалното и местно самоуправление, а също и използването на официални езици.

(61) Разпоредбата относно липсата на дублиране при условията за предоставяне на разрешение не лишава държавите-членки от възможността да прилагат свои собствени условия, както е предвидено в разрешителния режим. Тя следва да изисква само, когато компетентните власти проверяват дали условията са изпълнени от кандидата, те да отчитат еквивалентните условия, които вече са били изпълнени от него в друга държава-членка. Тази разпоредба не следва да изисква прилагането на условия за предоставяне на разрешение, които са предвидени в разрешителния режим на друга държава-членка.

(62) Когато броят на разрешителните за дадена дейност е ограничен поради недостиг на природни ресурси или технически капацитет, следва да се прилага процедура за подбор между няколко кандидати, с цел развитието, чрез открита конкуренция, на качеството и условията на предоставяне на услуги за потребителите. Тази процедура следва да предвижда гаранции за прозрачност и безпристрастност, а предоставеното по нея разрешение, не трябва да има прекомерна продължителност, не трябва да подлежи на автоматично подновяване или да предоставя предимства на доставчика, чието разрешително току-що е изтекло. По-специално, продължителността на предоставеното разрешение следва да е фиксирана по такъв начин, че да не ограничава свободната конкуренция отвъд необходимото, за да може доставчикът да си възстанови разходите по инвестицията и да получи разумна възвращаемост от инвестирания капитал. Тази разпоредба не следва да лишава държавите-членки от възможността да ограничават броя на разрешителните по причини различни от недостиг на природни ресурси или технически капацитет. При всички случаи тези разрешителни остават обект на действие на останалите разпоредби на настоящата директива относно разрешителните режими.

(63) Ако не е предвидено друго, липсата на отговор за определен период от време, следва да се смята за даване на разрешение. Независимо от това, по отношение на дадени дейности могат да бъдат предвидени други условия, когато това е оправдано от наложителни причини, свързани с обществения интерес, включително и легитимните интереси на трети страни. Тези различни условия биха могли да включват национални правила, според които отсъствието на отговор от страна на компетентната власт означава, че молбата е отхвърлена, като това отхвърляне подлежи на обжалване пред съд.

(64) С цел да се създаде реален вътрешен пазар на услуги е необходимо да се премахнат всички пречки пред свободата на установяване и свободното движение на услуги, които са въплътени в законите на някои държави-членки и които са несъвместими със съответно членове 43 и 49 от Договора. Подлежащите на забрана ограничения се отнасят специално до вътрешния пазар на услуги и следва да бъдат систематично премахвани във възможно най-кратки срокове.

(65) Свободата на установяване е по-специално предопределена от принципа на равнопоставеност, който предполага не само забрана на всякакъв вид дискриминация, основана на националност, но също така и всякаква непряка дискриминация на други основания, която може да доведе до същия резултат. Така достъпът до или упражняването на дейност по предоставяне на услуги в дадена държава-членка, като основна или вторична дейност, следва да не зависи от критерии като място на установяване, местожителство, местонахождение или основна дейност по предоставяне на услуги. Независимо от това тези критерии следва да не включват изисквания, според които доставчикът или заето от него лице, или негов представител трябва да присъстват по време на осъществяване на дейността, когато това е оправдано от наложителни причини, свързани с обществения интерес. В допълнение на това държавите-членки следва да не ограничават правоспособността или правото на компании, основани в съответствие със законите на друга държава-членка, на чиято територия е първоначалното им място на установяване, да инициират правни

процедури. Също така една държава-членка не следва да има възможността да предоставя предимства на доставчици със специфична национална или местна социоикономическа връзка; нито пък да има възможност да ограничава на основание място на установяване, свободата на доставчика да придобива, потребява и се разпорежда с права и предмети или да има достъп до различни форми на кредит или настаняване, доколкото тези възможности са полезни за достъпа до неговата дейност и за ефективното ѝ упражняване.

(66) Достъпът до или упражняването на дадена дейност по предоставянето на услуги на територията на определена държава-членка следва да не зависи от икономически тестове. Забраната за икономически тестове като предпоставка за предоставяне на разрешение следва да обхваща икономическите тестове сами по себе си, но не и изисквания, които са обективно оправдани от наложителни причини, свързани с обществения интерес, като опазване на околната среда в градовете, социална политика или обществено здраве. Забраната не влияе по никакъв начин на правомощията на органите, отговарящи за прилагането на законовите разпоредби относно конкуренцията.

(67) По отношение на финансовите гаранции или застраховането забраната за изисквания следва да се отнася само до задължението, изискваните гаранции или застраховки да бъдат получени от финансова институция, установена в съответната държава-членка.

(68) По отношение на предварителната регистрация забраната за изисквания следва да се отнася само до задължението доставчикът да бъде предварително регистриран за даден период в регистър, поддържан от съответната държавна-членка, още преди момента на установяването.

(69) С цел да се координира осъвременяването на националните правила и разпоредби, по начин съвместим с изискванията на вътрешния пазар, е необходимо да се оценят някои недискриминационни национални изисквания, които по самата си същност могат сериозно да ограничат или дори да премахнат възможността за достъп до или упражняване на дейност в съответствие със свободата на установяване. Този процес на оценка следва да бъде ограничен до съвместимостта на изискванията с критериите за свобода на установяване, вече определени от Съда на Европейските общности. Той не следва да засяга прилагането на правото на конкуренция на Общността. Когато изискванията са дискриминационни или не са обективно оправдани от наложителни причини, свързани с обществения интерес, или когато са непропорционални, те трябва да бъдат премахнати или изменени. Крайният резултат от оценката ще е различен в зависимост от характера на дейността и засегнатия обществен интерес. Такива изисквания може да се окажат напълно оправдани, особено в случаите, когато преследват цели на социалната политика.

(70) За целите на настоящата директива и без това да влиза в противоречие с член 16 от Договора дадена услуга може да бъде приета за услуга от общ икономически интерес, само ако е предоставяна в рамките на изпълнението на специална задача от обществен интерес, поверена на доставчика от съответната държава-членка. Това

възлагане следва да става с един или повече актове, формата на които се определя от съответната държава-членка и трябва да посочва точно специфичния характер на специалната задача.

(71) Процесът по взаимна оценка, предвиден в настоящата директива следва да не ограничава свободата на държавите-членки да въвеждат в своето законодателство високи нива на защита на обществения интерес, особено във връзка с целите на социалната политика. В допълнение на това, необходимо е процесът по взаимно оценяване да отчита изцяло спецификата на услугите от общ икономически интерес и на особеностите на задачите, възложени на тях. Това може да оправдае някои ограничения върху свободата на установяване, особено когато тези ограничения целят защита на общественото здраве и преследват цели на социалната политика, и когато отговарят на условията, предвидени в член 15, параграф 3, букви а), б) и в). Така например, с оглед задължението да се приеме специфична правно организационна форма, с цел осъществяване услуги в социалната област, Съдът на Европейските общности вече е признал, че може да бъде оправдано от доставчика да се иска да бъде организация с нестопанска цел.

(72) Услугите от общ икономически интерес имат важни задачи, свързани със социалната и териториална кохезия. Изпълнението на тази задача не трябва да бъде възпрепятствано в резултат на процеса по оценяване, предвиден в настоящата директива. Изисквания, необходими за изпълнението на такива задачи следва да не изпитват влиянието на този процес, като същевременно той следва да обърне внимание на неоправданите ограничения на свободата на установяване.

(73) Изискванията, подлежащи на разглеждане, включват национални правила, които на основания различни от професионалната квалификация, запазват достъпа до определени дейности за специфични доставчици. Тези изисквания включват и задълженията на даден доставчик да приема специфична правно-организационна форма, особено да бъде юридическо лице, компания с индивидуална собственост, организация с нестопанска цел или компания, притежавана изключително от физически лица, а също така и изисквания относно притежанието на дялове и акции на компании, особено изискването да се притежава минимален размер капитал за определени дейности или да е налице специфична квалификация, за да може да се притежават дялове или акции, или да се управляват определени компании. Оценката на съвместимостта на фиксираните минимални и/или максимални тарифи със свободата на установяване се отнася само за тарифи, налагани от компетентните власти специално за предоставянето на определени услуги, но не и например, за общи правила относно определянето на цените, като тези за отдаването на къщи под наем.

(74) Процесът по взаимно оценяване означава, че през периода на транспониране държавите-членки първо ще трябва да прегледат своето законодателство, за да установят дали в техните правни системи са налице някои от гореизложените изисквания. Най-късно към края на периода на транспониране, държавите-членки следва да изготвят доклади за осъществения преглед. Всеки един доклад се представя пред всички останали държави-членки и заинтересовани страни. След това държавите-членки ще трябва да фиксират период от шест месеца, в рамките на който да

представят своите съображения по докладите. Най-късно една година след датата на транспониране на настоящата директива Комисията следва да изготви общ доклад, придружен, където това е подходящо, с предложения за по-нататъшни инициативи. Ако е необходимо, Комисията може да подпомогне държавите-членки, в сътрудничество с тях, в изготвянето на общ метод.

(75) Фактът, че настоящата директива посочва изрично известен брой изисквания, които да бъдат премахнати или оценени от държавите-членки по време на периода за транспониране, не ограничава възможността за провеждането на процедури по нарушения срещу държава-членка за неизпълнение на задължения по членове 43 или 49 от Договора.

(76) Настоящата директива не засяга членове 28 до 30 от Договора относно свободното движение на стоки. Ограниченията, забранени в съответствие със свободата да се предоставят услуги обхващат изисквания, приложими към достъпа до и упражняването на дейности по предоставянето на услуги, а не тези, приложими към стоките като такива.

(77) Когато даден оператор пътува към друга държава-членка, за да упражнява там дейност по предоставяне на услуги, следва да се прави разлика между обстоятелства, попадащи под свободата на установяване и онези, попадащи, в резултат на временния характер на съответните дейности, под свободното движение на услуги. Според практиката на Съда на Европейските общности по отношение разграничението между свобода на установяване и свободно движение на услуги, ключовият елемент е дали операторът е установен в държавата-членка, където предоставя услуги. Ако операторът е установен в държавата-членка, където предоставя услуги, случаят попада в обхвата на приложението на свободата на установяване. Ако обратното, операторът не е установен в държавата-членка, където предоставя услуги, неговата дейност се обхваща от свободата на движение на услуги. Съдът систематично поддържа, че временният характер на дейността следва да се определя не само в светлината на продължителността на услугата, но също така и с оглед нейната редовност, периодичност или последователност. Фактът, че дадена дейност е временна, не означава че доставчикът не може да се снабди с някакъв вид инфраструктура в държавата-членка, където предлага услугата като офис, зали или кабинети за консултации, доколкото такава инфраструктура е необходима за целите на предоставянето на въпросната услуга.

(78) С цел да се гарантира ефективното прилагане на свободното движение на услуги и да се осигури на получателите и доставчиците възможността да ползват и предоставят услуги в рамките на Общността, независимо от границите, необходимо е да се изясни степента, до която могат да се налагат изискванията на държавите-членки, където се предоставя дадена услуга. Задължително е да се предвиди, че разпоредбите за свободата да се предоставят услуги не лишават държавите-членки, където се предлага дадена услуга, от възможността да налагат, в съответствие с принципите, посочени в член 16, параграф 1, букви от а) до в), специфични изисквания по съображения, свързани с обществената политика или обществената сигурност, или за закрила на общественото здраве или опазването на околната среда.

(79) Съдът на Европейските общности систематично поддържа, че държавите-членки запазват правото да предприемат мерки за предотвратяване възможността доставчиците да злоупотребяват с предимствата на вътрешния пазар. Наличието на злоупотреба от страна на доставчиците следва да се установява с оглед обстоятелствата по всеки конкретен случай.

(80) Необходимо е да се гарантира възможността доставчиците да взимат със себе си оборудване, което е неотменима част от предоставянето на услугата, когато пътуват с цел осъществяване на услуги в друга държава-членка. Особено важно е да се избягват случаи, където услугата не би могла да бъде осъществявана без оборудването или обстоятелства, при които доставчиците понасят допълнителни разходи, например за наемането или закупуването на различно оборудване, от онова, което обичайно използват, или поради нуждата да се отклонят значително от обичайния начин на осъществяване на дейността им.

(81) Концепцията за оборудване не се отнася за физически обекти, които доставчиците предоставят на клиентите или които стават част от физически обекти в резултат на дейността по предоставяне на услугата, като строителни материали или резервни части, или които се консумират или оставят на място в хода на предоставянето на услугата, като горива, експлозиви, фойерверки, пестициди, отрови или лекарства.

(82) Разпоредбите на настоящата директива не изключват прилагането от страна на дадена държава-членка на условия, свързани със заетостта. Правила, въведени със законови, подзаконови актове или административни разпоредби следва, в съответствие с Договора, да са оправдани от причини, свързани със защитата на работниците, да бъдат недискриминационни, необходими и пропорционални, както това се тълкува от Съда на Европейските общности и да са съобразени с другите релевантни разпоредби на правото на Общността.

(83) Необходимо е да се гарантира, че отклоненията от разпоредбата за свобода на предоставянето на услуги, са възможни само в хипотезите на предвидените дерогации. Тези дерогации са необходими с цел да се отчетат нивото на интеграция на вътрешния пазар и някои инструменти на Общността, свързани с услугите, според които даден доставчик попада под действието на закон, различен от този на държавата-членка, в която е установен. В допълнение на това, по изключение, могат да бъдат предприемани и мерки срещу даден доставчик, в определени отделни случаи и при строги процедурни и материалноправни условия. Също така, всички ограничения на свободата на движение на услуги се разрешават по изключение, само ако са съвместими с основните права, които формират неразделна част от общите правни принципи, въплътени в правния ред на Общността.

(84) Дерогацията от разпоредбата за свобода да се предоставят услуги относно пощенските услуги обхваща както универсалните услуги, така и други пощенски услуги.

(85) Дерогацията от разпоредбата за свобода да се предоставят услуги относно съдебното събиране на дългове и споменаването на възможен бъдещ инструмент за

хармонизация, се отнасят само до достъпа до и упражняването на дейности, които се състоят изключително от предприемането на съдебни действия, във връзка със сбирането на дългове.

(86) Настоящата директива не следва да се отразява на условията за заетост, които, в съответствие с Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги[19], се прилагат към работници, командировани с цел предоставянето на услуги на територията на друга държава-членка. В тези случаи Директива 96/71/ЕО предвижда, че доставчиците трябва да се съобразяват с условията в изброените сфери, приложими в държавата-членка, където се предоставя услугата. Те са: максимална продължителност на работното време и минимална продължителност на почивките, минимални платени годишни отпуски, минимални размери на възнаграждението, включително и за извънреден труд, условията за наемане на работа, особено за закрила на работниците, заети от временни предприятия, здравословни, безопасни и хигиенни условия на работа, мерки за закрила по отношение на условията за наемане на бременни жени или жени родили наскоро, и на деца и младежи, и равнопоставеност между мъже и жени, и други разпоредби, свързани с недискриминацията. Това се отнася не само за условията на заетост, предвидени в законодателството, но и за онези, предвидени в колективни трудови договори или арбитражни решения, които са официално обявени или са *de facto* универсално приложими по смисъла на Директива 96/71/ЕО. В допълнение на това, настоящата директива следва да не ограничава възможността на държавите-членки да прилагат условия относно заетостта, по въпроси различни от онези, изброени в член 3, параграф 1 от Директива 96/71/ЕО, на основание обществен ред.

(87) Настоящата директива също така не следва да се отразява и на условията за заетост в случаите, където работникът, нает за предоставянето на презгранична услуга, е сключил договор в държавата -членка, където се предоставя услугата. В допълнение на това, настоящата директива не следва да се отразява на правото на държавите-членки, където се предоставя услугата, да определят наличието на трудово правоотношение и разликата между самостоятелно заети и заети лица, включително и „фалшиви самостоятелно заети лица“. В това отношение основните характеристики на трудовото правоотношение по смисъла на член 39 от Договора следва да са фактът, че за определен период от време, дадено лице предоставя услуги за и под ръководството на друго лице, в замяна на което получава възнаграждение. Всякаква дейност, която дадено лице осъществява извън отношение на подчиненост, трябва да се класифицира като дейност осъществявана при положение на самостоятелна заетост, за целите на членове 43 и 49 от Договора.

(88) Разпоредбата за свобода на предоставянето на услуги не следва да се прилага в случаи, където в съответствие с правото на Общността, дадена дейност в определена държава-членка е запазена за специфична професия, например изисквания, които запазват правните консултации за адвокатите.

[19] ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1

(89) Дерогацията от разпоредбата за свобода да се предоставят услуги относно въпросите, свързани с регистрацията на превозни средства отдавани по наем в държава-членка, различна от тази, в която те се ползват, произтича от практиката на Съда на Европейските общности, който е признал, че дадена държава-членка може да наложи такова задължение, в случай на превозни средства, ползвани на нейна територия. Това изключение не обхваща случаите на случаен или временен наем.

(90) Договорните отношения между доставчик и клиенти, и между работодател и работник не са обект на настоящата директива. Приложимият закон относно договорните и извън договорните задължения на доставчика следва да се определя от правилата на международното частно право.

(91) Необходимо е да се предостави на държавите-членки възможност, по изключение и с оглед обстоятелствата по конкретния случай, да вземат мерки, които да са дерогация от разпоредбата за свободата на предоставяне на услуги, по отношение на доставчик, установен в друга държава-членка, на основание безопасност на услугите. Същевременно, предприемането на такива мерки следва да е възможно само при отсъствие на хармонизация на нивото на Общността.

(92) Ограничения на свободното движение на услуги, противоречащи на настоящата директива, могат да възникнат не само от мерки, прилагани спрямо доставчиците, но също и от пречки пред използването на услуги от получателите, особено потребителите. Настоящата директива посочва като илюстрация, някои видове ограничения, прилагани към получатели, желаещи да използват услуга, осъществявана от доставчик, установен в друга държава-членка. Това включва и случаи, където получателите на дадена услуга имат задължението да получат разрешение или да представят декларация пред своите компетентни власти, с цел получаването на услуга от доставчик, установен в друга държава-членка. Това не се отнася за общи разрешителни режими, които се прилагат и за използването на услуги, предоставяни от доставчици, установени в същата държава-членка.

(93) Концепцията за финансова помощ, предоставяна за ползването на дадена услуга, следва да не се прилага за схеми на помощи, предоставяни от държавите-членки особено в социалната област и културния сектор, които са обхванати от правилата на Общността относно конкуренцията, нито спрямо общата финансова помощ, несвързана с ползването на определена услуга, например финансиране и заеми за студенти.

(94) В съответствие с правилата на Договора дискриминацията на основание националност на получателя, местожителство в дадена държава или район, е забранена. Тази дискриминация може да се яви под формата на задължение само за граждани на други държави-членки да предоставят оригинални документи, заверени техни копия, удостоверения за гражданство или официални преводи на документи, с цел да се възползват от дадена услуга или от по-благоприятни ценови условия. Независимо от това забраната на дискриминационни изисквания не изключва запазването на предимства, особено с оглед тарифите, за някои получатели, ако такива запазвания са основани на легитимни и обективни критерии.

(95) Принципът на недискриминация в рамките на вътрешния пазар означава, че достъпът за получатели и особено на потребители до публично предлагана услуга не може да бъде забранен или ограничен от прилагането на критерий, включен в общите условия достъпни за обществеността, свързан с националната принадлежност или местожителството. От това не следва, че ще е налице незаконна дискриминация, ако в такива общи условия са включени разпоредби за различни тарифи и условия на дадена услуга, когато тези тарифи, цени и условия са оправдани от обективни причини, които могат да варират в различните страни, като например допълнителните разходи, свързани с разстоянието или техническите характеристики на предоставянето на услугата, или различните пазарни условия, като например по-високото или по-ниско търсене, повлияно от сезоните, различните периоди на почивки в държавите-членки, цените на различни конкуренти или допълнителните рискове, свързани с разликите в правилата в сравнение с държавата-членка на установяване. От това не следва и че е налице дискриминация, когато на потребител се отказва доставянето на услуга поради липсата на необходимите права върху интелектуалната собственост в рамките на дадена територия.

(96) Подходящо е да се предвиди, че едно от средствата чрез които доставчикът прави лесно достъпна информацията, която е длъжен да предостави на получателя, е предоставянето на електронен адрес, включително на интернет страницата на доставчика. В допълнение на това задължението в документацията на доставчика да присъства определена информация, която представя неговите услуги в детайли, не трябва да обхваща търговските съобщения от общ характер, като реклами, а по-скоро документи представящи подробности за предлаганите услуги, включително документи на интернет страницата.

(97) Необходимо е настоящата директива да предвиди някои правила относно високото качество на услугите, особено такива гарантиращи изисквания за информация и прозрачност. Тези правила следва да се прилагат както в случаи на презграничното предоставяне на услуги между държавите-членки, така и в случаите на услуги, предоставяни в държава-членка от доставчик установен там, без да се налагат ненужни тежести върху МСП. Те по никакъв начин не трябва да ограничават държавите-членки в прилагането на допълнителни или различни изисквания за качество, в съответствие с настоящата директива и други разпоредби на правото на Общността.

(98) Всеки оператор, който предоставящ услуги, които включват специфични рискове, свързани със здравето, безопасността или финансовите рискове за получателя или трето лице, следва по принцип, да има подходяща застраховка за професионална отговорност или друга еквивалентна, или сравнима форма на гаранция, което по-специално означава, че като общо правило такъв оператор следва да има адекватно застрахователно обезпечение за услугите, предоставяни в една или повече държави-членки, различни от тази, където е установен.

(99) Застраховката или гаранцията следва да са адекватни на характера и степента на риска. Следователно доставчикът трябва да има презграничното обезпечение само ако той действително предоставя услуги в други държави-членки. Държавите-членки не следва да въвеждат по-подробни правила относно застрахователното обезпечение и да

фиксират например минимални прагове на застрахователни суми или ограничения върху изключенията от застрахователно обезпечение. Доставчиците и застрахователните компании следва да поддържат необходимата гъвкавост, за да договарят застрахователни полици, които са точно насочени към характера и степента на риска. В допълнение на това не е необходимо задължението за подходящо застраховане да бъде предвидено в закон. Достатъчно е то да е част от етичните правила, въведени от професионалните организации. Накрая, застрахователните компании не следва да бъдат задължавани да предоставят застрахователно обезпечение.

(100) Необходимо е да се сложи край на тоталната забрана за търговски съобщения при регулираните професии, не чрез вдигането на забраните относно съдържанието на търговските съобщения, а по-скоро чрез премахване на онези забрани, които по един общ начин, в рамките на дадена професия, забраняват една или повече форми на търговски съобщения, като например пълната забрана за рекламиране в една или повече медии. По отношение на съдържанието и методите на търговска комуникация, е необходимо да се насърчат професионалистите да изготвят, в съответствие с правото на Общността, кодекси на поведение на равнище Общност.

(101) Необходимо е, в интерес на получателите и особено потребителите, да се гарантира наличието на възможност за доставчиците да предлагат мултидисциплинарни услуги и ограниченията в това отношение да не надхвърлят необходимото за осигуряване безпристрастност, независимост и почтеност на регулираните професии. Това не се отразява на ограниченията и забраните за осъществяването на специфични дейност, които имат за цел постигането на независимост, в случаите когато държавите-членки, поверяват на даден доставчик специфична задача, особено в сферата на околната среда в градовете, нито пък следва да се отразява на прилагането на правилата на конкуренцията.

(102) С цел да се увеличи прозрачността и да се насърчат оценките, основани на сравними критерии по отношение качеството на предлаганите и предоставяни на получателите услуги, е важно информацията за значението на етикетите за качество и другите отличителни маркировки, свързана с тези услуги, да бъде леснодостъпна. Това задължение за прозрачност е от особена важност в сфери като туризма, особено хотелския бизнес, където използването на системи за класификации е широкоразпространено. В допълнение на това е уместно да се разгледа степента, до която европейската стандартизация би могла да улесни съвместимостта и качеството на услугите. Европейските стандарти се установяват от европейските органи по стандартизация, Европейския комитет по стандартизация (CEN), Европейския комитет за стандартизация в електротехниката (CENELEC) и Европейския институт за далекосъобщителни стандарти (ETSI). Където това е подходящо, Комисията може, в съответствие с процедурите, предвидени в Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г. относно определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти[20] и за

[20] ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37. Директива, изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

правила за услугите в информационното общество, да издаде мандат за изготвяне на специфични европейски стандарти.

(103) С цел да бъдат разрешени потенциалните проблеми на съобразяването със съдебните решения, уместно е да се предвиди, че държавите-членки ще признават еквивалентни гаранции, депозирани при институции като банки, застрахователи или други доставчици на финансови услуги, установени в друга държава-членка.

(104) Развитието на мрежа от органи по защита на потребителите в държавите-членки, с което се занимава Регламент (ЕО) № 2006/2004, допълва сътрудничеството, предвидено в настоящата директива. Прилагането на законодателството за защита на потребителите в презгранични случаи, по-специално спрямо новите практики на маркетинг и продажба, а също и необходимостта да се премахнат някои специфични пречки пред сътрудничеството в тази област, налага по-висока степен на сътрудничество между държавите-членки. По-специално, необходимо е в тази сфера да бъде гарантирано, че държавите-членки изискват прекратяването на незаконни практики на операторите на тяхна територия, които са насочени към потребители в друга държава-членка.

(105) Административното сътрудничество е от жизненоважно значение за осигуряване правилното функциониране на вътрешния пазар. Липсата на сътрудничество между държавите-членки води до разрастване на правилата, приложими спрямо доставчиците или дублиране на контрола върху презграничните дейности, което може да бъде използвано от недобросъвестни търговци за избягване на надзора и заобикаляне на националните правила за услугите. Следователно е от основно значение да се предвидят ясни, правнообвързващи задължения държавите-членки да си сътрудничат ефективно.

(106) За целите на главата за административното сътрудничество „надзор“ следва да обхваща дейности като мониторинг, установяване на факти, разрешаване на проблеми, налагане на санкции и последващи действия.

(107) При нормални обстоятелства взаимната помощ следва да се оказва непосредствено между компетентните власти. Точките на връзка, посочени от държавите-членки, следва да улесняват този процес само в случаи на трудности, например ако се иска помощ за идентифициране на съответната компетентна власт.

(108) Някои задължения за взаимна помощ следва да се прилагат по всички въпроси, обхванати от настоящата директива, включително и онези, свързани с установяването на доставчик в друга държава-членка. Други задължения за взаимно подпомагане следва да се прилагат само в случаи на презгранично предоставяне на услуги, където се прилага разпоредбата за свободно движение на услуги. Трета група задължения следва да се прилагат само във всички случаи на презгранично предоставяне на услуги, включително и в сфери необхванати от свободата да се предоставят услуги. Презграничното предоставяне на услуги следва да включва случаи, където услугите се предоставят от разстояние и където получателите пътуват до държавата-членка на установяване на доставчика с цел да получат услугите.

(109) В случаите, когато доставчикът се придвижва временно до държава-членка, различна от държавата-членка, където е установен, е необходимо да се предвиди взаимно подпомагане между тези две държави-членки, така че първата да може да осъществява проверки, инспекции и разследвания, по искане на държавата-членка на установяване или да осъществява такива проверки по своя инициатива, ако те са само за проверка на фактите.

(110) За държавите-членки следва да бъде невъзможно да заобикалят правилата, определени в настоящата директива, включително разпоредбата за свободата на предоставяне на услуги, чрез провеждане на проверки, инспекции или разследвания, които са дискриминационни или непропорционални.

(111) Разпоредбите на настоящата директива относно обмена на информация във връзка с добрата репутация на доставчиците, следва да не са с предимство пред инициативите в сферата на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, особено обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите-членки и на криминални досиета.

(112) Сътрудничеството между държавите-членки изисква добре функционираща електронна информационна система, която да позволява на компетентните органи лесно да откриват своите събеседници в други държави-членки и да комуникират по ефикасен начин.

(113) Необходимо е да се предвиди, че държавите-членки, в сътрудничество с Комисията, трябва да насърчават заинтересованите страни да изготвят кодекси за поведение на нивото на Общността, особено с цел, насърчаване на качеството на услугите и отчитане специфичните характеристики на всяка професия. Тези кодекси за поведение следва да са съобразени с правото на Общността, особено правото относно конкуренцията. Те следва да са съвместими с правно задължителните разпоредби, регулиращи професионалната етика и поведение в държавите-членки.

(114) Държавите-членки следва да насърчават създаването на кодекси за поведение, особено от професионални органи, организации и сдружения на нивото на Общността. Тези кодекси за поведение следва да включват, в зависимост от специфичния характер на всяка професия, правила за търговските съобщения при регулираните професии и правила за професионалните етика и поведение на регулираните професии, които целят преди всичко гарантиране на независимостта, безпристрастността и професионалната тайна. В допълнение на това, в тези кодекси за поведение следва да бъдат включени и условията за дейностите на агентите по недвижими имоти. Държавите-членки следва да предприемат допълнителни мерки, за да насърчат професионални институции, организации и сдружения да прилагат на национално ниво кодексите за поведение, приети на ниво на Общността.

(115) Кодексите за поведение на нивото на Общността са предназначени да въведат минимални стандарти на поведение и да допълнят правните изисквания на държавите-членки. Те не лишават държавите-членки от възможността, в съответствие с правото на Общността, да предприемат по-строги правни мерки или националните

професионални организации да предвидят по-сериозна защита в своите национални кодекси за поведение.

(116) Тъй като целите на настоящата директива, а именно премахването на пречките пред свободата на установяване на доставчиците в държавите-членки и пред свободното предоставяне на услуги между държавите-членки, не могат да бъдат осъществени в достатъчна степен от държавите-членки и следователно с оглед мащаба на действието, могат да бъдат осъществени по-добре на ниво Общност, Общността може да предприеме мерки, в съответствие с принципа на субсидиарността, както е предвидено в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, предвиден в този член, настоящата директива не отива отвъд необходимото за постигането на тези цели.

(117) Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията[21].

(118) В съответствие с параграф 34 от Междуинституционалното споразумение за по-добро законодателство[22] държавите-членки са насърчени да изготвят за себе си и в интерес на Общността, свои собствени таблици, които доколкото е възможно да илюстрират, връзката между директивата и мерките по нейното транспониране, както и да ги правят публично достояние,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. Настоящата директива установява общи разпоредби за улесняване упражняването на свободата на установяване за доставчиците на услуги и свободното движение на услуги, като същевременно се запазва високото качество на услугите.

2. Настоящата директива не се прилага относно либерализацията на услугите от общ икономически интерес, запазени за публични или частни субекти, нито относно приватизацията на публични субекти, които предоставят услуги.

3. Настоящата директива не се прилага относно премахването на монополи, предоставящи услуги, нито относно помощи, предоставяни от държави-членки, които са предмет на правилата на Общността относно конкуренцията.

[21] ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).
[22] ОВ C 321, 31.12.2003 г., стр. 1.

Настоящата директива не засяга свободата на държавите-членки да определят, в съответствие с правото на Общността, какво за тях са услуги от общ икономически интерес, как се организират и финансират такива услуги, в съответствие с правилата за държавните помощи и какви специфични задължения са свързани с тях.

4. Настоящата директива не засяга мерките предприети на нивото на Общността или на национално ниво, в съответствие с правото на Общността, за защита и насърчаване на културното или езиково разнообразие, или на плурализма на медиите.

5. Настоящата директива не засяга правилата на наказателното право на държавите-членки. Независимо от това, държавите-членки не могат да ограничават свободата да се предоставят услуги чрез прилагане на наказателноправни разпоредби, които специално регулират или влияят на достъпа до или упражняването на дейност по предоставянето на услуги, заобикаляйки правилата, залегнали в настоящата директива.

6. Настоящата директива не засяга трудовото право, което е всяка законова или договорна разпоредба относно условията на заетост, условията на работа, включително здравословните и безопасни условия на труд, и отношенията между работодател и работник, които държавите-членки прилагат в съответствие с националното право, съобразявайки се с правото на Общността. По същия начин настоящата директива не засяга законодателството на държавите-членки в сферата на общественото осигуряване.

7. Настоящата директива не засяга упражняването на основни права, както са признати от правото на държавите-членки и правото на Общността. Тя не засяга и правото да се договарят, сключват и прилагат колективни трудови договори и да се предприемат индустриални действия, в съответствие с националните право и практики, съобразени с правото на Общността.

Член 2

Обхват

1. Настоящата директива се прилага за услуги, предоставяни от доставчици, установени в държава-членка.

2. Настоящата директива не се прилага спрямо следните дейности:

а) нестопански услуги от общ интерес;

б) финансови услуги като банкиране, кредитиране, застраховане и презастраховане, професионални или лични пенсии, ценни книжа, инвестиционни фондове, консултации в сферата на плащанията и инвестициите, включително услугите, изброени в приложение I на Директива 2006/48/ЕО;

в) електронните съобщителни услуги и мрежи, и свързаните с тях структури и услуги, по отношение на въпросите, обхванати от Директиви 2002/19/ ЕО, 2002/20/ЕО, 2002/21/ЕО, 2002/22/ЕО и 2002/58/ЕО;

г) услуги в областта на транспорта, включително пристанищни услуги, попадащи в обхвата на дял V от Договора;

д) услуги на агенции за временна заетост;

е) здравни услуги, независимо дали са предоставени чрез здравни заведения, и независимо от начина, по който са организирани и финансирани на национално ниво, и дали са публични или частни;

ж) аудиовизуални услуги, включително кинематографски услуги, независимо от начина им на производство, разпространение, предаване и радио излъчване;

з) хазартни дейности, които включват правенето на залози с материална стойност в игри на късмета, включително лотарии, хазарт в казина и транзакции по залагането;

и) дейности, свързани с упражняването на официална власт, както е посочено в член 45 от Договора;

й) социални услуги по социално настаняване, грижи за деца и подпомагане на семейства или лица, временно или постоянно в нужда, които се предоставят от държавата, чрез доставчици получили мандат от нея или благотворителни организации, признати за такива от държавата;

к) частни услуги за сигурност;

л) услуги, предоставяни от нотариуси и пристави, които са назначени с официален правителствен акт.

3. Настоящата директива не се прилага в областта на данъчното облагане.

Член 3

Отношения с други разпоредби на правото на Общността

1. Ако разпоредбите на настоящата директива влизат в противоречие с разпоредба на друг акт на Общността, регулираща специфични аспекти на достъпа до или упражняването на дейност по предоставяне на услуги в специфичен сектор или за специфични професии, предимство има разпоредбата на другия акт на Общността и тя се прилага към тези специфични сектори или професии.

Това правило включва:

а) Директива 96/71/ЕО;

б) Регламент (ЕИО) № 1408/71;

в) Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 г. относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност[23];

г) Директива 2005/36/ЕО.

2. Настоящата директива не се отнася до правила на международното частно право, особено до правила, които регулират приложимото право спрямо договорни и извън договорни задължения, включително онези, които гарантират, че потребителите се възползват от закрилата, предоставена им от правилата за защита на потребителите, заложени в законодателството относно потребителите в техните държави-членки.

3. Държавите-членки прилагат разпоредбите на настоящата директива в съответствие справилата на Договора за правото на установяване и свободното движение на услуги.

Член 4

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „услуга“ означава всяка стопанска дейност, извършвана от самостоятелно заето лице, обичайно осъществявана срещу възнаграждение, както е посочено в член 50 от Договора;

2. „доставчик“ означава всяко физическо лице, което е гражданин на държава-членка или всяко юридическо лице, както е посочено в член 48 от Договора и установено в държава-членка, което предлага или предоставя услуга;

3. „получател“ означава всяко физическо лице, което е гражданин на държава-членка или което се ползва от права, предоставени от актове на Общността, или всяко юридическо лице, както е посочено в член 48 от Договора и установено в държава-членка, което използва или желае да ползва услуга за професионални или непрофесионални цели;

4. „държава-членка на установяване“ означава държавата-членка, на чиято територия е установен съответния доставчик на услуга;

5. „установяване“ означава действително осъществяване на стопанска дейност, както е посочено в член 43 от Договора, от доставчика за неопределен период от време и чрез стабилна инфраструктура, от мястото, където действително се осъществява бизнеса по предоставяне на услуга;

6. „разрешителен режим“ означава всяка процедура, по която даден доставчик или получател на практика трябва да предприеме стъпки, за да получи от компетентен

[23] ОВ L 298, 17.10.1989 г., стр. 23. Директива, последно изменена с Директива 97/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 202 , 30.7.1997 г., стр. 60).

орган официално решение или конклудентно такова, относно достъпа до или упражняването на дейност по предоставянето на услуга;

7. „изискване“ означава всяко задължение, забрана, условие или ограничение, предвидено в закон, подзаконов акт или административна разпоредба на държава-членка, или произтичащо от съдебната практика, административната практика, правилата на професионални институции или колективните правила на професионални сдружения, или други професионални организации, прието в рамките на тяхната правна автономия; правилата, залегнали в колективните трудови договори, сключени от социалните партньори не се разглеждат като изисквания сами по себе си, по смисъла на настоящата директива;

8. „наложителни причини, свързани с обществения интерес“ означава основания, признати като такива в практиката на Съда на Европейските общности, включително следните основания: обществена политика, обществена сигурност, обществена безопасност, обществено здраве, запазване на финансовата стабилност на системата за обществено осигуряване, защита на потребители, получатели на услуги и работници, добросъвестност на търговските сделки, борба с измамите, опазване на околната среда и на градската околна среда, здравето на животните, интелектуалната собственост, опазване на националното историческо и културно наследство, цели на социалната политика и цели на културната политика;

9. „компетентен орган“ означава орган или власт, която има надзорна или регулаторна роля в дадена държава-членка, във връзка с дейностите по предоставяне на услуги, включително, по-специално, административни власти, включително и съдилища действащи като такива, професионални институции и онези професионални сдружения или други професионални организации, които при упражняване на своята правна автономия, регулират по общ начин достъпа или упражняването на дейности по предоставянето на услуги;

10. „държава-членка, където се предоставя услугата“ означава държава-членка, където се предоставя услуга от доставчик, установен в друга държава-членка;

11. „регулирана професия“ означава професионална дейност или група от професионални дейности, както е посочено в член 3, параграф 1, буква а) от Директива 2005/36/ЕО;

12. „търговско съобщение“ означава всякаква форма на комуникация, предназначена да популяризира, пряко или косвено, стоки, услуги или имидж на предприятие, организация или лице, занимаващи се с търговска, промишлена или занаятчийска дейност, или практикуващо регулирана професия. Следните случаи сами по себе си не представляват търговски съобщения:

а) информация, позволяваща пряк достъп до дейността на предприятие, организация или лице, включително по-специално наименование на домейн и адрес на електронна поща;

б) съобщения относно стоки, услуги или имидж на предприятие, организация или лице, събрани по независим начин, особено когато се предоставят без наличие на финансов интерес.

ГЛАВА II

АДМИНИСТРАТИВНО ОПРОСТЯВАНЕ

Член 5

Опростяване на процедурите

1. Държавите-членки преглеждат процедурите и формалностите, приложими към достъпа до и упражняването на дейности по предоставянето на услуги. Когато процедурите и формалностите, прегледани по настоящия параграф, не са достатъчно опростени, държавите-членки ги опростяват.

2. Комисията може да въведе хармонизирани формуляри на ниво Общност, в съответствие с процедурата, предвидена в член 40, параграф 2. Тези формуляри служат като еквивалент на удостоверения, атестации и всякакви други документи, изисквани от даден доставчик.

3. Когато държава-членка изисква от доставчик или получател да представи удостоверение, атестация или друг документ, свидетелстващ за изпълнението на определено изискване, тя приема всякакъв документ, произхождащ от друга държава-членка, който служи за еквивалентна цел или от който е очевидно, че въпросното изискване е изпълнено. Държавата-членка не може да изисква документ от друга държава-членка да бъде възпроизведен в оригиналната си форма или като заверено копие, или като заверен превод, освен в случаите, предвидени в други инструменти на Общността, или когато такова изискване е оправдано от наложителни причини, свързани с обществения интерес, включително обществения ред и сигурност.

Първата алинея не засяга правото на държавите-членки да изискват незаверени преводи на документи на един от своите официални езици.

4. Параграф 3 не се прилага към документите, посочени в член 7, параграф 2 и член 50 от Директива 2005/36/ЕО, в членове 45, параграфи 3, 46, 49 и 50 от Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки[24], в член 3, параграф 2 на Директива 98/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. относно улесняването постоянното упражняване на адвокатската професия в държава-членка, различна от държавата, в която е придобита квалификацията[25], в Директива 68/151/ЕИО на Съвета от 9 март 1968 г. относно координирането на гаранциите, които държавите-членки изискват от

[24] ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114. Директива, последно изменена с Регламент (ЕО) № 2083/2005 на Комисията (ОВ L 333, 20.12.2005 г., стр. 28).
[25] ОВ L 77, 14.3.1998 г., стр. 36. Директива, изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

дружествата по смисъла на втория параграф на член 58 от Договора, с цел тези гаранции да станат равностойни на цялата територия на Общността[26] и в Директива 89/666/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г. относно изискванията за оповестяване на данни за клонове, открити в една държава-членка от някои видове дружества, регулирани от правото на друга държава[27].

Член 6

Единични звена за контакт

1. Държавите-членки осигуряват възможността доставчикът да може да осъществи през Единично звено за контакт, следните процедури и формалности:

а) всички процедури и формалности, необходими за достъп до неговата дейност по предоставяне на услуги, особено всички декларации, уведомления или молби, необходими за разрешение от компетентните власти, включително молби за включване в регистър, списък или база данни, или за регистрация при професионална организация или сдружение;

б) всички молби за разрешение, необходимо за упражняване на дейност по предоставяне на услуги.

2. Създаването на Единични звена за контакт не влияе на разпределението на функции и правомощия между властите, в рамките на националната система.

Член 7

Право на информация

1. Държавите-членки осигуряват лесен достъп за доставчици и получатели чрез Единични звена за контакт до следната информация:

а) изисквания, приложими спрямо доставчици, установени на тяхна територия, особено изисквания относно процедурите и формалностите, които трябва да бъдат изпълнени, за да се получи достъп и да може да се упражнява дейност по предоставяне на услуги;

б) информация за контакт с компетентните власти, която да позволява установяването на директна връзка с тях, включително информация за властите, които отговарят за въпросите на упражняването на дейностите по предоставяне на услуги;

в) средства и условия за достъп до публични регистри и бази данни за доставчици и услуги;

[26] ОВ L 65, 14.3.1968 г., стр. 8. Директива, последно изменена с Директива 2003/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 221, 4.9.2003 г., стр. 13).
[27] ОВ L 395, 30.12.1989 г., стр. 36.

г) средства за защита, които по принцип са налични в случай на спор между компетентните власти и доставчика или получателя, или между доставчик и получател, или между двама доставчици;

д) информация за контакт със сдружения или организации, различни от компетентните власти, от които доставчиците или получателите могат да получат практическа помощ.

2. Държавите-членки гарантират възможността доставчиците и получателите при поискване да бъдат подпомагани от компетентните власти, която се състои в информация за начините, по които обикновено се тълкуват и прилагат изискванията по буква а) на параграф 1. Където това е подходящо, тази помощ включва и опростено ръководство, описващо действията стъпка по стъпка. Информацията се предоставя по ясен и разбираем начин.

3. Държавите-членки гарантират, че информацията и помощта по параграфи 1 и 2 се предоставят по ясен и недвусмислен начин, че е лесно достъпна от разстояние, включително чрез електронни средства и че е актуална.

4. Държавите-членки гарантират, че Единичните звена за контакт и компетентните власти реагират възможно най-бързо на всяко искане за информация или помощ, както е посочено в параграфи 1 и 2, а когато искането е погрешно или необосновано, информират за това подателя без забавяне.

5. Държавите-членки и Комисията предприемат допълнителни мерки, за да насърчат Единичните звена за контакт да направят информацията, предвидена в настоящия член, достъпна и на други езици на Общността. Това не влиза в противоречие със законодателството на държавите-членки относно използването на езици.

6. Задължението компетентните власти да помагат на доставчици и получатели не изисква от тях да предоставят правни консултации по индивидуални случаи, а само обща информация за начина по който обикновено се тълкуват и прилагат изискванията.

Член 8

Процедури по електронен път

1. Държавите-членки гарантират, че всички процедури и формалности, свързани с достъпа до и упражняването на дейности по предоставянето на услуги, могат да бъдат лесно изпълнени от разстояние и по електронен път, чрез релевантните Единични звена за контакт и със съответните компетентни власти.

2. Параграф 1 не се прилага за инспекции на мястото, където се предоставя услугата или на оборудването, използвано от доставчика или за физическия преглед на способностите и личните качества на доставчика или неговия личен състав.

3. Комисията, в съответствие с процедурата, предвидена в член 40, параграф 2, приема подробни правила за прилагането на параграф 1 на настоящия член, с оглед

улесняването на интероперабилността на информационните системи и използването на процедури с електронни средства между държавите-членки, отчитайки общите стандарти, развити на нивото на Общността.

ГЛАВА III

СВОБОДА НА УСТАНОВЯВАНЕ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ

РАЗДЕЛ 1

Разрешения

Член 9

Разрешителни режими

1. Държавите-членки не поставят достъпа до или упражняването на дейност по предоставяне на услуги в зависимост от разрешителен режим, освен ако не са изпълнени следните условия:

а) разрешителният режим не дискриминира съответния доставчик;

б) необходимостта от разрешителен режим е оправдана от наложителни причини, свързани с обществения интерес;

в) преследваните цели не могат да бъдат постигнати с по-малко ограничителни мерки, особено когато последваща инспекция е твърде късно действие, за да бъде действително ефективно.

2. В доклада, посочен в член 39, параграф 1, държавите-членки посочват своите разрешителни режими и дават основания, които демонстрират тяхната съвместимост с параграф 1 от настоящия член.

3. Настоящият раздел не се прилага за онези аспекти на разрешителните режими, които се регулират пряко или косвено от други инструменти на Общността.

Член 10

Условия за предоставяне на разрешение

1. Разрешителните режими се основават на критерии, които изключват възможността компетентните власти да упражняват своите правомощия за оценка по произволен начин.

2. Критериите, посочени в параграф 1 са:

а) недискриминационни;

б) оправдани от наложителни причини, свързани с обществения интерес;

в) пропорционални на целта на този обществен интерес;

г) ясни и недвусмислени;

д) обективни;

е) предварително известни на обществеността;

ж) прозрачни и достъпни.

3. Условията за предоставяне на разрешение за ново установяване, не може да дублират изисквания или контролни мерки, които са еквивалентни или по същността си сравними по отношение на своята цел, на които доставчикът вече е подложен в друга или същата държава-членка. Единични звена за контакт, споменати в член 28, параграф 2 и доставчикът подпомагат компетентния орган като предоставят необходимата информация относно тези изисквания.

4. Разрешението позволява на доставчика достъп до или упражняване на дейността по предоставяне на услуги на цялата национална територия, включително чрез основаването на представителства, дъщерни компании, клонове или офиси, освен когато разрешението за всяко отделно установяване или ограничаване на разрешението до определена част от територията не са оправдани от наложителни причини, свързани с обществен интерес.

5. Разрешението се издава непосредствено след като се установи в светлината на подходяща проверка, че условията за неговото предоставяне са изпълнени.

6. Освен в случаите на предоставяне на разрешение, всяко решение на компетентните власти, включително отказ или оттегляне на разрешение, се мотивира изцяло и подлежи на обжалване пред съд или друга висшестояща инстанция.

7. Настоящият член не се намесва в разпределението на компетентности на местно и регионално ниво между органите на държавите-членки, предоставящи разрешения.

Член 11

Времетраене на разрешението

1. Разрешение, предоставено на доставчик е за неограничен период, освен в случаи, когато:

а) разрешението подлежи на автоматично подновяване или зависи само от продължаващо изпълняване на изискванията;

б) броят на наличните разрешения е ограничен от наложителна причина, свързана с обществен интерес;

или

в) ограничаването на периода на разрешението може да бъде оправдан с наложителна причина, свързана с обществения интерес.

2. Параграф 1 не се отнася до максималния период, преди изтичането на който доставчикът трябва действително да започне дейност след получаване на разрешение.

3. Държавите-членки изискват от доставчика да информира съответното Единично звено за контакт, предвидена в член 6 за следните промени:

а) създаване на дъщерни организации, чиито дейности попадат в обхвата на разрешителния режим;

б) промени в обстановката, които имат за ефект това, че вече не са изпълнени условията за издаване на разрешение.

4. Настоящият член не влияе на възможността държавите-членки да отменят разрешения, когато условията за тяхното издаване вече не се изпълняват.

Член 12

Избор между няколко кандидати

1. Когато броят на разрешенията за даден вид дейност е ограничен поради недостиг на наличните материални ресурси или технически капацитет, държавите-членки прилагат процедура на подбор спрямо потенциалните кандидати, която осигурява пълни гаранции, за безпристрастност и прозрачност, включително, по-специално, адекватна публичност за започване, провеждане и приключване на процедурата.

2. В случаите, посочени в параграф 1, разрешението се предоставя за подходящо ограничен период и не може да подлежи на автоматично подновяване, нито да предоставя други преимущества на доставчика, чието разрешение току що е изтекло или на лице, което има някакви особени отношения с този доставчик.

3. При условията на параграф 1 и членове 9 и 10, при установяване на правилата за процедурите по подбор, държавите-членки могат да вземат предвид съображения свързани с общественото здраве, целите на социалната политика, здравето и безопасността на заетите и самостоятелно заетите лица, опазването на околната среда, опазването на културното наследство и други наложителни причини, свързани с обществения интерес, в съответствие с правото на Общността.

Член 13

Процедура по издаване на разрешения

1. Процедурите и формалностите по издаване на разрешения са ясни, направени са предварително достояние на обществеността и предоставят на кандидатите гаранции, че тяхната молба ще бъде разглеждана обективно и безпристрастно.

2. Процедурите и формалностите по издаване на разрешения не могат да имат възпиращо действие и да усложняват или забавят ненужно предоставянето на услугата. Те са лесно достъпни и всички разноски, които кандидатът заплаща във връзка със своето участие са разумни и пропорционални на разходите, свързани с процедурата по издаване на разрешение като не надхвърлят тези разходи.

3. Процедурите и формалностите по издаване на разрешения предоставят на кандидатите гаранции, че тяхната молба ще се разгледа възможно най-бързо, при всички положения в рамките на разумен период, който е фиксиран и предварително публично обявен. Периодът започва да тече от момента на подаване на документите. Когато това е оправдано от сложността на въпроса, периодът може да бъде удължен еднократно от компетентната власт за ограничено време. Удължаването и неговата продължителност се мотивират надлежно и съобщават на кандидата преди изтичане на първоначалния период.

4. Липсата на отговор в рамките на определения или удължения в съответствие с параграф 3 период, означава че разрешението е дадено. Независимо от това, могат да бъдат предвидени други условия, когато това е оправдано от наложителни причини, свързани с обществен интерес, включително с легитимни интереси на трети страни.

5. Всички молби за разрешение се регистрират възможно най-бързо. Регистрирането трябва да посочва следното:

а) периодът по параграф 3;

б) наличните средства за защита;

в) където това има приложение, заявление че липсата на отговор в рамките на определения период означава, че разрешението е предоставено.

6. В случай, че подадените документи са непълни, кандидатът се информира възможно най-бързо за необходимостта да предостави допълнителна документация, а също и за възможните ефекти върху периода по параграф 3.

7. Когато молбата е отхвърлена, тъй като не изпълнява процедурните или формални изисквания, кандидатът се информира за това възможно най-бързо.

РАЗДЕЛ 2

Забранени изисквания и изисквания обект на оценка

Член 14

Забранени изисквания

Държавите-членки не може да поставят достъпа до или упражняването на дейност по предоставянето на услуга на тяхна територия в зависимост от което и да било от следните условия:

1. дискриминационни изисквания пряко или непряко основани на националност или в случаите на компании, на местоположението на адреса на управление, включително по-специално:

а) изисквания, свързани с националността на доставчика, неговия персонал, лицата притежатели на дялове или акции, или членовете на управителните или надзорни органи на доставчика;

б) изискване доставчикът, неговият персонал, лицата притежатели на дялове или акции, или членовете на управителните или надзорни органи на доставчика да имат местожителство в рамките на територията;

2. забрана за установяване в повече от една държава-членка или за вписване в регистри или постъпване в професионални организации или сдружения на повече от една държава-членка;

3. ограничение на свободата на доставчика да избира между основно и вторично място на установяване, особено задължение за доставчика да е установен основно на тяхна територия или ограничение на свободата да се избира начина на установяване чрез представителство, клон или дъщерна компания;

4. условия за реципрочност с държавата-членка, в която доставчикът вече е установен, освен в случаите на реципрочност, предвидени в инструментите на Общността относно енергетиката;

5. прилагането спрямо конкретните случаи на икономически тест, който поставя издаването на разрешително в зависимост от доказването на икономическа нужда или пазарна необходимост, оценка на потенциала или текущия икономически ефект от дейността или оценка на това доколко дейността е подходяща с оглед целите на икономическото планиране, поставени от компетентния орган; тази забрана не се отнася до изисквания, свързани с планирането, които нямат икономически цели, а служат на наложителни причини, свързани с обществения интерес;

6. прякото или непряко включване на конкурентни оператори, включително в рамките на консултативни органи, при предоставянето на разрешение или взимането на други решения от компетентните органи, с изключение на професионални институции и сдружения или други организации, в случаите когато действат като компетентни органи; тази забрана не се отнася до консултация с организации като търговски камари или социални партньори по въпроси различни от конкретното разрешително или до консултации с широката общественост;

7. задължение за предоставяне или участие във финансова гаранция или взимането на застраховка от доставчик или институция, установена на тяхна територия. Това не се отнася до възможността държавите-членки да изискват застраховки или финансови гаранции като такива, нито до изискванията, свързани с участието на колективен компенсационен фонд например за членовете на професионални институции или организации;

8. задължение за предварителна регистрация за определен период в регистрите, водени на тяхна територия или за предходно осъществяване на дейност за определен период на тяхна територия.

Член 15

Изисквания, които подлежат на оценка

1. Държавите-членки проверяват дали в техните правни системи съществуват някои от изискванията по параграф 2 и гарантират, че те са съвместими с условията, заложени в параграф 3. Държавите-членки адаптират своите законови, подзаконови и административни разпоредби, така че да станат съвместими с тези условия.

2. Държавите-членки проверяват дали техните правни системи поставят достъпа до или упражняването на дейност по предоставянето на услуга в зависимост от спазването на някои от следните недискриминационни изисквания:

а) количествени или териториални ограничения, особено под формата на лимити, фиксирани в съответствие с население или минимално географско разстояние между доставчиците;

б) задължение за доставчика да се сдобие със специфична правно организационна форма;

в) изисквания, свързани с притежаването на акции или дялове в дадена компания;

г) изисквания, различни от онези свързани с въпросите обхванати от Директива 2005/36/ЕО или предвидени в други инструменти на Общността, които запазват достъпа до дейност по осъществяване на дадена услуга за определени доставчици, по силата на специфичния характер на дейността;

д) забрана за повече от едно установяване на територията на една държава;

е) изисквания за минимален брой заети лица;

ж) фиксирани минимални и/или максимални тарифи, с които доставчикът трябва да се съобразява;

з) задължения за доставчика освен своята услуга да предоставя заедно с нея и други специфични услуги.

3. Държавите-членки удостоверяват, че изискванията, посочени в параграф 2, отговарят на следните условия:

а) недискриминация: изискванията не трябва да дискриминират нито пряко, нито непряко на основата на националност, нито на основание местоположение на адреса на управление по отношение на компаниите;

б) необходимост: изискванията трябва да са оправдани от наложителна причини, свързана с обществения интерес;

в) пропорционалност: изискванията трябва да са подходящи за постигане на преследваната цел, не трябва да надхвърлят необходимото за нейното постигане и не трябва да е възможно да бъдат заменени с други, по-малко рестриктивни мерки, които постигат същия резултат.

4. Параграфи 1, 2 и 3 се прилага към законодателството в областта на услугите от общ икономически интерес, само доколкото тяхното прилагане не пречи на осъществяването правно и фактически на възложените им специални задачи.

5. В доклада за взаимна оценка, предвиден в член 39, параграф 1, държавите-членки посочват следното:

а) изискванията, които смятат да запазят и причините, поради които смятат, че тези изисквания отговарят на условията в параграф 3;

б) изискванията, които са премахнати или направени по-малко строги.

6. След 28 декември 2006 г. държавите-членки не въвеждат никакви нови изисквания от типовете, изброени в параграф 2, освен ако те не изпълняват изискванията на параграф 3.

7. Държавите-членки нотифицират Комисията за всички нови законови, подзаконови и административни разпоредби, които въвеждат изисквания, както е предвидено в параграф 6, заедно с основанията за тези изисквания. Комисията съобщава въпросните разпоредби на другите държави-членки. Тази нотификация не пречи на държавите-членки да приемат въпросните разпоредби.

В рамките на период от три месеца след нотифицирането, Комисията разглежда съвместимостта на новите изисквания с правото на Общността и където това е уместно приема решение, с което изисква от съответната държава-членка да се въздържа от тяхното приемане или да ги отмени.

Нотифицирането за национален проектозакон, в съответствие с Директива 98/34/ЕО изпълнява задължението за нотифициране по настоящата директива.

ГЛАВА IV

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА УСЛУГИ

РАЗДЕЛ 1

Свобода да се предоставят услуги и свързани с нея дерогации

Член 16

Свобода да се предоставят услуги

1. Държавите-членки съблюдават правото на доставчиците да предоставят услуги в държава-членка, различна от тази, в която са установени.

Държавата-членка, в която се предоставя услугата, гарантира свободен достъп до и свободно упражняване на дейността по предоставяне на услугата в рамките на цялата си територия.

Държавите-членки не поставят достъпа до или упражняването на дейност по предоставянето на услуга на тяхна територия, в зависимост от изпълнението на всякакви изисквания, които не са съобразени със следните принципи:

а) недискриминация: изискването не може да дискриминира нито пряко, нито непряко на основание националност, а по отношение на юридическите лица, с оглед на държавата-членка, в която са установени;

б) необходимост: изискването трябва да бъде оправдано по съображения, свързани с обществена политика, обществена сигурност, обществено здраве или опазване на околната среда;

в) пропорционалност: изискванията трябва да са подходящи за постигане на преследваната цел и не трябва да надхвърлят необходимото за нейното постигане.

2. Държавите-членки не могат да ограничават свободата да се предоставят услуги, в случай на доставчик, установен в друга държава-членка като налагат някое от следните изисквания:

а) задължение доставчикът да е установен на тяхна територия;

б) задължение за доставчика да получи разрешение от техните компетентни органи, включително вписване в регистър или регистрация при професионална институция или сдружение на тяхна територия, освен където това е предвидено в настоящата директива или в инструмент на правото на Общността;

в) забрана за доставчика да създава на тяхна територия определени форма или тип инфраструктура, включително офиси или помещения, от които доставчикът се нуждае, за да предоставя въпросните услуги;

г) прилагането на специфични договорни условия между доставчика и получателя, които пречат или ограничават предоставянето на услугата от самостоятелно заето лице;

д) задължение за доставчика да притежава идентификационен документ, издаден от нейните компетентни власти, специфичен за упражняването на даден вид дейност по предоставяне на услуга;

е) изисквания, с изключение на онези, необходими за здравословни и безопасни условия на труд, които се отразяват на използването на оборудване и материали, които са неразделна част от предоставяната услуга;

ж) ограничения на свободата да се предоставят услуги, посочени в член 19.

3. Държавата-членка, в която се мести доставчикът, запазва възможността да налага изисквания относно осъществяването на дейност по предоставяне на услуга, когато това е оправдано по причини, свързани с обществената политика, обществената сигурност, общественото здраве и опазването на околната среда, и в съответствие с параграф 1. Също така, държавата-членка запазва възможността да прилага, в съответствие с правото на Общността, своите правила относно условията за наемане на работа, включително и онези, залегнали в колективните трудови договори.

4. До 28 декември 2011 г. Комисията, след консултации с държавите-членки и социалните партньори на нивото на Общността, представя пред Европейския парламент и Съвета доклад по прилагането на настоящия член, в който разглежда необходимостта от мерки по хармонизация относно дейностите по предоставяне на услуги, обхванати от настоящата директива.

Член 17

Допълнителни дерогации от свободата да се предоставят услуги

Член 16 не се прилага към:

1. услуги от общ икономически интерес, които се предоставят в друга държава-членка, *inter alia*:

а) в пощенския сектор, услуги в обхвата на Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата[28];

б) в сектора електроенергия, услуги в обхвата на Директива 2003/54/ЕО [29] на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия;

в) в газовия сектор, услуги в обхвата на Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ[30];

г) услуги по водоразпределение и водоснабдяване, и услуги свързани с отпадъчните води;

д) обработка на отпадъци;

[28] ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14. Директива, последно изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).
[29] ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 37. Директива, последно изменена с Решение 2006/653/ЕО на Комисията (ОВ L 270, 29.9.2006 г., стр. 72).
[30] ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57.

2. въпроси в обхвата на Директива 96/71/ЕО;

3. въпроси в обхвата на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни[31];

4. въпроси в обхвата на Директива 77/249/ЕИО на Съвета от 22 март 1977 г. относно улесняване ефективното упражняване от адвокатите на свободата на предоставяне на услуги[32];

5. дейност по съдебно възстановяване на дългове;

6. въпроси в обхвата на дял II на Директива 2005/36/ЕО, а също и изисквания в държавите-членки, където се предоставят услугите, които запазват дадена дейност за определена професия;

7. въпроси в обхвата на Регламент (ЕИО) № 1408/71;

8. по отношение на административните формалности относно свободното движение на хора и тяхното местожителство, въпроси в обхвата на Директива 2004/38/ЕО, която въвежда административните формалности на компетентните власти на държавите-членки, където се предоставя услугата, с които трябва да се съобразява лицето, ползващо правата по директивата;

9. по отношение граждани на трети страни, които се преместват в друга държава-членка, в контекста на предоставяне на услуги, възможността държавите-членки да изискват виза или разрешение за пребиваване за граждани на трети страни, които не са обхванати от режима за взаимно признаване, предвиден в член 21 на Конвенцията за прилагането на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. относно постепенното премахване на проверките на общите граници[33] или възможността да се задължат гражданите на трета страна да съобщават на компетентните власти на държавите-членки, където се предоставя услугата към момента или след своето влизане в тях;

10. по отношение превоза на отпадъци, въпроси в обхвата на Регламент (ЕИО) № 259/93 на Съвета от 1 февруари 1993 г. относно надзора и контрола върху превози на отпадъци в рамките на, за и от Европейската общност[34];

11. авторско право и сродните му права, както и правата в обхвата на Директива 87/54/ЕИО на Съвета от 16 декември 1986 г. за правната закрила на топологиите на полупроводникови изделия[35] и на Директива 96/9/ЕО на Европейския парламент и на

[31] ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003.
[32] ОВ L 78, 26.3.1977 г., стр. 17. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.
[33] ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19. Конвенция, последно изменена с Регламент (ЕО) № 1160/2005 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 191, 22.7.2005 г., стр. 18).
[34] ОВ L 30, 6.2.1993 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2557/2001 на Комисията (ОВ L 349, 31.12.2001 г., стр. 1).
[35] ОВ L 24, 27.1.1987 г., стр. 36.

Съвета от 11 март 1996 г. за правна закрила на базите данни[36], а също и правата на индустриална собственост;

12. актове, които по силата на закона изискват участието на нотариус;

13. въпроси в обхвата на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети[37];

14. регистрацията на превозните средства, заети в друга държава-членка;

15. разпоредби относно договорните и извън договорните задължения, включително форма на договорите, определена в съответствие с правилата на международното частно право.

Член 18

Дерогации в конкретни случаи

1. Като дерогира член 16 и само в изключителни случаи, дадена държава-членка може да предприеме мерки, свързани с безопасността на услугите по отношение на доставчик, установен в друга държава-членка.

2. Мерките предвидени в параграф 1 могат да бъдат предприети само ако е осъществена процедурата за взаимно подпомагане в член 35 и са изпълнени следните условия:

а) националните разпоредби, в съответствие с които е предприета мярката, не са били обект на хармонизиране от страна на Общността в областта на безопасността на услугите;

б) мерките предвиждат по-високо ниво на защита за получателя, отколкото в случай на мярка, предприета от държавата-членка на установяване, в съответствие с нейните национални разпоредби;

в) държавата-членка на установяване не е предприела мерки или е предприела мерки, които са недостатъчни, в сравнение с тези, посочени в член 35, параграф 2;

г) мерките са пропорционални.

3. Параграфи 1 и 2 не противоречат на разпоредбите, залегнали в инструменти на Общността, които гарантират свободата да се предоставят услуги или които разрешават дерогации от нея.

РАЗДЕЛ 2

[36] ОВ L 77, 27.3.1996 г., стр. 20.
[37] ОВ L 157, 9.6.2006, стр. 87.

Права на получателите на услуги

Член 19

Забранени ограничения

Държавите-членки не може да налагат на получателите изисквания, които ограничават ползването на услуга, предоставяна от доставчик, установен в друга държава-членка, по-специално следните изисквания:

а) задължение да се получи разрешение или да се подаде декларация пред техните компетентни органи;

б) дискриминационни ограничения в предоставянето на финансова помощ по причина на факта, че доставчикът е установен в друга държава-членка или на основание разположение на мястото, където се предоставя услугата.

Член 20

Недискриминация

1. Държавите-членки гарантират, че получателят не е обект на дискриминационни изисквания, основани на националност или местожителство.

2. Държавите-членки гарантират, че общите условия за достъп до дадена услуга, представени пред широката общественост от доставчика, не съдържат дискриминационни разпоредби, свързани с националност или местожителство на получателя, без това да изключва възможността да се предвиждат разлики в условията на достъп, когато тези разлики са пряко оправдани от обективни критерии.

Член 21

Помощ за получателите

1. Държавите-членки гарантират, че получателите имат достъп до следната информация в техните държави-членки по местожителство:

а) обща информация за изискванията, приложими в други държави-членки относно достъпа до и упражняването на дейности по предоставянето на услуги, особено тези свързани със защита на потребителите;

б) обща информация за средствата за защита, налични в случаи на спор между доставчик и получател;

в) информация за контакти със сдружения и организации, включително центрове на Европейската мрежа от потребителски центрове, от които доставчиците или получателите могат да получат практическа помощ.

Където това е подходящо, консултациите на компетентните власти включват просто упътване стъпка по стъпка. Информацията и помощта се предоставят по ясен и недвусмислен начин, достъпни са лесно от разстояние, включително чрез електронни средства и се поддържат актуални.

2. Държавите-членки могат да прехвърлят задачата, посочена в параграф 1, на Единичните звена за контакт или на друга институция, като центровете на Европейската мрежа от потребителски центрове, сдружения на потребители или Европейските информационни центрове.

Държавите-членки съобщават на Комисията имената и адресите за контакт на определените институции. Комисията ги препредава на всички държави-членки.

3. За изпълнение на изискванията по параграфи 1 и 2 институцията, към която се е обърнал получателят, установява контакт с компетентния орган в съответната държава членка, ако това е необходимо. Последният изпраща поисканата информация възможно най-бързо до изпратилия искането орган, който препраща информацията на получателя. Държавите-членки гарантират, че тези институции си оказват взаимна помощ и въвеждат всички възможни мерки да сътрудничество. Заедно с Комисията държавите-членки осигуряват практическите условия за прилагането на параграф 1.

4. Комисията, в съответствие с процедурата, упомената в член 40, параграф 2, приема мерки за имплементация на параграфи 1, 2 и 3 на настоящия член, като посочва техническите механизми за обмен на информация между органите на различните държави-членки и особено интероперабилността на информационните системи, като се отчитат общите стандарти.

ГЛАВА V

КАЧЕСТВО НА УСЛУГИТЕ

Член 22

Информация за доставчиците и техните услуги

1. Държавите-членки гарантират, че доставчиците предоставят на получателите следната информация:

а) името на доставчика, правният му статут и правно организационна форма, географският адрес, на който е регистриран и подробности, които да правя възможен бързия контакт и непосредствената комуникация с него, според случая и по електронен път;

б) къде е регистриран доставчикът в търговски или друг публичен регистър, името на регистъра и номера на регистрация на доставчика или еквивалентно средство за идентификация в рамките на регистъра;

в) когато дейността е обект на разрешителен режим, особеностите за съответния компетентен орган или Единично звено за контакт;

г) когато доставчикът упражнява дейност, подлежаща на облагане с ДДС, идентификационния номер, споменат в член 22, параграф 1 на Директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 г. относно хармонизиране на законодателствата на държавите-членки относно данъците върху оборота — обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа[38];

д) в случай на регулирани професии, всяка професионална организация или подобна институция, в която е регистриран доставчикът, професионалното звание и държавата-членка, в което званието е било предоставено;

е) общи условия и клаузи, използвани от доставчика, ако има такива;

ж) съществуването на договорни клаузи, ако има такива, използвани от доставчика относно правото, приложимо към договора и/или компетентните съдилища;

з) съществуването на гаранции след продажбата, които не са наложени по силата на закон, ако има такива;

и) цената на услугата, когато тя е предопределена от доставчика за даден вид услуга;

й) основните характеристики на услугата, ако не са очевидни от контекста;

к) застраховката или гаранциите, посочени в член 23, параграф 1, по-специално информация за контакти със застрахователя или гаранта и териториалния обхват.

2. Държавите-членки гарантират, че в съответствие с предпочитанията на доставчика, информацията, посочена в параграф 1:

а) е предоставена от доставчика по негова собствена инициатива;

б) е лесно достъпна за получателя на мястото, където се предоставя услугата или е сключен договора;

в) е лесно достъпна за получателя по електронен път, чрез адрес, предоставен от доставчика;

г) присъства във всички информационни документи, предоставени на получателя от доставчика, които описват подробно предоставяната услуга.

3. Държавите-членки гарантират, че по искане на получателя, доставчикът предоставя следната допълнителна информация:

[38] ОВ L 145, 13.6.1977 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2006/18/ЕО (ОВ L 51, 22.2.2006 г., стр. 12).

а) когато цената за даден вид услуга не е предварително определена от доставчика, цената на услугата или, ако е невъзможно да бъде дадена точна цена, методът за изчисляване на цената, така че тя да може да бъде проверявана от получателя, или достатъчно детайлно изчисление;

б) по отношение на регулираните професии, препратка към професионалните правила, приложими в държавата-членка на установяване и начин за достъп до тях;

в) информация за неговите мултидисциплинарни дейности и партньорства, които са пряко свързани с въпросната услуга и за мерките предприети с цел избягване конфликти на интереси. Тази информация се включва във всеки информационен документ, където доставчиците представят подробно описание на своите услуги;

г) всякакви кодекси за поведение, с които доставчикът трябва да се съобразява и адресът, където по електронен път може да се направи справка с тях, като се посочат и наличните езикови версии;

д) когато доставчикът се подчинява на кодекс за поведение или е член на търговско сдружение или професионална организация, които осигуряват достъп до несъдебни средства за разрешаване на спорове, информация в това отношение. Доставчикът подробно обяснява начина за достъп до подробна информация за характеристиките и условията за ползване на несъдебните средства за уреждане на спорове.

4. Държавите-членки гарантират, че информацията, която доставчикът трябва да предостави в съответствие с настоящата глава, е достъпна или се изпраща по ясен и недвусмислен начин, и достатъчно време преди сключването на договор, или при отсъствието на писмени договори, преди началото на предоставянето на услугата.

5. Информационните изисквания, залегнали в настоящата глава са допълнение към изискванията, вече предвидени в правото на Общността и не пречат на държавите-членки да налагат допълнителни информационни изисквания, приложими към доставчиците, установени на тяхна територия.

6. Комисията може, в съответствие с процедурата по член 40, параграф 2, да специфицира съдържанието на информацията, предвидена в параграфи 1 и 3 от настоящия член, в съответствие със специфичните характеристики на някои дейности, а също така да определи в детайли и практическите средства за прилагане на параграф 2 от настоящия член.

Член 23

Застраховка професионална отговорност и гаранции

1. Държавите-членки могат да гарантират, че доставчици, чиито услуги представляват пряк и специфичен риск за здравето или безопасността на получателя или трето лице, или за финансовата сигурност на получателя, сключват застраховка за професионална отговорност, в съответствие с характера и степента на риска или предоставят гаранция,

или друго обезпечение, което е еквивалентно или по същество сравнимо с оглед на неговата цел.

2. Когато даден доставчик се установява на тяхна територия, държавите-членки не могат да изискват застраховка за професионална отговорност или гаранция от доставчика, когато той вече се ползва от гаранция, която е еквивалентна или по-същество сравнима с оглед на нейната цел и покритието което осигурява по отношение на застрахователен риск, застрахователна сума или таван на гаранцията, и възможни изключения от покритието, в друга държава-членка, където доставчикът вече е установен. Когато е налице само частична еквивалентност, държавите-членки могат да изискват допълнителна гаранция, която да обхване непокритите аспекти.

Когато дадена държава-членка изисква от доставчика да сключи застраховка за професионална отговорност или да предостави друга гаранция, тази държава-членка приема като достатъчни доказателства удостоверения за такова застрахователно покритие, издадени от кредитни институции и застрахователи, установени в други държави-членки.

3. Параграфи 1 и 2 не засягат условията за професионални застраховки или гаранции, предвидени в други инструменти на Общността.

4. За прилагането на параграф 1, Комисията може, в съответствие с регулаторната процедура, предвидена в член 40, параграф 2, да установи списък от услуги, които показват характеристиките, посочени в параграф 1 от настоящия член. Също така Комисията може, в съответствие с процедурата, спомената в член 40, параграф 3, да приеме мерки, насочени към промяна на несъществените елементи от настоящата директива, като я допълни чрез установяване на общи критерии за определяне на какво е уместно с оглед характера и степента на риска, с оглед целите на застраховането и гаранциите, споменати в параграф 1 от настоящия член.

5. За целите на настоящия член:

— „пряк и специфичен риск“ означава риск, произтичащ непосредствено от предоставянето на услугата;

— „здраве и безопасност“ означава, по отношение на получател или трето лице, предотвратяването на смърт или сериозно увреждане;

— „финансова сигурност“ означава, по отношение на получателя, предотвратяването на значителни парични загуби или на стойност на собствеността;

— „застраховка за професионална отговорност“ означава застраховка поета от доставчика по отношение на потенциалната му отговорност спрямо получателите и където това е приложимо, трети страни, произтичаща от предоставянето на услугата.

Член 24

Търговски съобщения на регулирани професии

1. Държавите-членки премахват всички общи забрани на търговски съобщения на регулираните професии.

2. Държавите-членки гарантират, че търговските съобщения на регулираните професии се съобразяват с професионалните правила, в съответствие с правото на Общността, които са свързани, по-специално с независимостта, достойнството и доброто име на професията, а също и с професионалната тайна, по начин съвместим със специфичния характер на всяка професия. Професионалните правила за търговските съобщения са недискриминационни, оправдани от наложителни причини, свързани с обществения интерес и пропорционални.

Член 25

Мултидисциплинарни дейности

1. Държавите-членки гарантират, че доставчиците не са обект на изисквания, които ги задължават да упражняват изключително определен вид дейност или ограничават съвместното или в партньорство упражняване на различни дейности.

Независимо от това, обект на подобни изисквания могат да бъдат следните доставчици:

а) регулирани професии, доколкото това е оправдано с цел гарантиране спазването на правилата относно професионалната етика и поведение, които варират според специфичния характер на всяка професия и необходимо с цел гарантиране на техните независимост и безпристрастност;

б) доставчици на услуги, свързани с удостоверения, акредитации, технически мониторинг, тестване или изпитване, доколкото това е оправдано с цел гарантиране на тяхната независимост и безпристрастност.

2. Когато мултидисциплинарните дейности между доставчиците, посочени в букви а) и б) на параграф 1 са разрешени, държавите-членки гарантират следното:

а) предотвратяване на конфликти на интереси и несъвместимост между определени дейности;

б) осигуряване на изискваните независимост и безпристрастност за някои видове дейности;

в) съвместимост на правилата относно етиката и поведението при различните дейности, особено по отношение на професионалната тайна.

3. В доклада, посочен в член 39, параграф 1, държавите-членки посочват кои доставчици са обект на изискванията, залегнали в параграф 1 от настоящия член, съдържанието на тези изисквания и причините, поради което ги смятат за оправдани.

Член 26

Политика по качеството на услугите

1. Държавите-членки, в сътрудничество с Комисията, предприемат допълнителни мерки, за да насърчат доставчиците доброволно да работят за осигуряване качество на предоставяните услуги, особено посредством някои от следните методи:

а) сертифициране или оценка на техните дейности от независими или акредитирани органи;

б) изготвяне на техни собствени харти за качество или участие в харти или етикети за качество, изготвени от професионални институции на нивото на Общността.

2. Държавите-членки гарантират, че информацията за значението на определени етикети и критериите за тяхното прилагане, както и това на други маркировки за качество на услугите, са леснодостъпни за доставчици и получатели.

3. Държавите-членки, в сътрудничество с Комисията, предприемат допълнителни мерки за насърчаване на професионалните организации, а също и търговски камари и занаятчийски камари, и сдружения на потребители, на тяхна територия да си сътрудничат на нивото на Общността, с цел повишаване качеството на предоставяне на услуги, особено като се правят по-лесни оценките на компетенциите на доставчика.

4. Държавите-членки, в сътрудничество с Комисията, предприемат допълнителни мерки за насърчаване на развитието на независимите оценки, най-вече на сдруженията на потребителите, във връзка с качествата и дефектите на предоставяните услуги, и особено развитието на ниво на Общността на сравнителни изпитвания или тестове, и съобщаване на резултатите.

5. Държавите-членки, в сътрудничество с Комисията, насърчават развитието на доброволни европейски стандарти, с цел улесняване постигането на съвместимост между услугите, предоставяни от доставчици в различни държави-членки, доставянето на информация за получателите и повишаване качеството на предоставяне на услуги.

Член 27

Уреждане на спорове

1. Държавите-членки предприемат общи мерки, необходими за гарантиране, че доставчиците предоставят данни за контакт, по-специално пощенски адрес, номер на факс: или адрес на електронна поща и телефонен номер, на които всички получатели, включително и онези с местожителство в друга държава-членка, могат да изпращат жалби или искания за информация относно предоставяната услуга. Доставчиците предоставят и своя официален адрес, ако това не е обичайният им адрес за кореспонденция.

Държавите-членки предприемат общи мерки, необходими за гарантиране, че доставчиците отговарят на жалбите,у в първата алинея, във възможно най-кратки срокове и полагат максимални усилия да постигнат задоволително разрешение.

2. Държавите-членки предприемат общи мерки, необходими за гарантиране, че доставчиците са задължени да демонстрират спазване на задълженията, заложени в настоящата директива, относно предоставяне на информация и демонстриране, че информацията е вярна и точна.

3. Когато се изисква финансова гаранция за спазване на съдебно решение, държавите-членки признават еквивалентни гаранции, издадени от кредитни институции или застрахователи, установени в други държави-членки. Тези кредитни институции трябва да са получили разрешение в държавата-членка в съответствие с Директива 2006/48/ЕО, а застрахователите според случая в съответствие с, Първа директива 73/239/ЕИО на Съвета от 24 юли 1973 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно достъпа до и упражняването на пряка застрахователна дейност, различна от животозастраховане[39] и Директива 2002/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно животозастраховането[40].

4. Държавите-членки предприемат общи мерки, необходими за гарантиране, че доставчиците, които се подчиняват на даден кодекс за поведение или са членове на търговско сдружение или професионална организация, които предлагат достъп до извънсъдебни средства за разрешаване на спорове, информират получателите за това обстоятелство и посочват този факт в документите, които представят техните услуги в детайли като посочват и начина за достъп до подробна информация за характеристиките и условията използване на този механизъм.

ГЛАВА VI

АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 28

Взаимопомощ — общи задължения

1. Държавите-членки си оказват взаимопомощ и прилагат мерки за ефективно взаимно сътрудничество, за да се осигури надзор над доставчиците и услугите, които те предоставят.

2. За целите на настоящата глава държавите-членки определят една или повече звена на връзка, адресите за контакт, на които се съобщават на другите държави-членки и Комисията. Комисията публикува и редовно актуализира списъка на звената за връзка.

3. Искания за информация и провеждане на проверки, инспекции и разследвания по настоящата глава се мотивират надлежно, като по-специално се посочва основанието за искането. Обменената информация се използва само по отношение на въпросите, за които е била поискана.

[39] ОВ L 228, 16.8.1973 г., стр. 3. Директива, последно изменена с Директива 2005/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 323, 9.12.2005 г., стр. 1).
[40] ОВ L 345, 19.12.2002 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2005/68/ЕО.

4. В случай на получаване на искане за помощ от компетентните органи на друга държава-членка, държавите-членки се уверяват, че доставчиците, установени на тяхна територия, предоставят на компетентните им власти цялата информация, необходима за надзор над дейността им, в съответствие с националните закони.

5. В случай на трудности при изпълнение на искането за информация или провеждане на проверка, инспекция или разследване, въпросната държава-членка информира своевременно другата държава-членка с оглед намирането на разрешение.

6. Държавите-членки предоставят информацията, поискана от други държави-членки или Комисията по електронен път и в рамките на възможно най-краткия период.

7. Държавите-членки гарантират, че регистрите в които се вписват доставчиците и които могат да бъдат преглеждани от компетентните органи на тяхна територия, са достъпни при същите условия и за еквивалентните компетентни власти в други държави-членки.

8. Държавите-членки съобщават на Комисията случаите, където други държави-членки не изпълняват задължението си за оказване на взаимна помощ. Когато е необходимо, Комисията предприема съответните стъпки, включително процедурата, предвидена в член 226 от Договора, с цел да се гарантира, че засегнатите държави-членки се съобразяват със задължението за оказване на взаимопомощ. Комисията периодично информира държавите-членки за функционирането на разпоредбите за взаимопомощ.

Член 29

Взаимопомощ — общи задължения за държавата-членка на установяване

1. По отношение на доставчиците, предоставящи услуги в друга държава-членка, държавата-членка на установяване предоставя информация за доставчиците, установени на нейна територия при поискване от друга държава-членка и по-специално потвърждаване, че даден доставчик е установен на нейна територия и доколкото е известно не упражнява своята дейност по незаконен начин.

2. Държавата-членка на установяване осъществява проверки, инспекции и разследвания, поискани от друга държава-членка и информира последната за резултатите, и според случая, за предприетите мерки. При осъществяването на това, компетентните власти действат в рамките на правомощията, предоставени им от тяхната държава-членка. Компетентните власти могат да избират най-подходящите мерки, които да бъдат предприети във всеки отделен случай, с цел да изпълнят изискването на друга държава-членка.

3. При узнаването за всякакъв вид поведение или определени действия на даден доставчик, установен на нейна територия, който предоставя услуги в други държави-членки, които доколкото на нея е известно, биха могли да причинят сериозна вреда на здравето или безопасността на хората или околната среда, държавата-членка на установяване информира всички други държави-членки и Комисията във възможно най-кратък срок.

Член 30

Надзор от страна на държавата-членка на установяване в случай на временно придвижване на доставчик към друга държава-членка

1. С оглед на случаите извън обхвата на член 31, параграф 1 държавата-членка на установяване гарантира, че спазването на нейните изисквания се надзирава в съответствие с надзорните правомощия, предвидени в нейното национално законодателство и особено чрез мерки за надзор на мястото на установяване на доставчика.

2. Държавите-членки на установяване не се въздържат от предприемането на надзорни или принудителни мерки на своя територия, на основание, че услугата се предоставя или причинява вреда на територията на друга държава-членка.

3. Задължението, предвидено в параграф 1, не включва и необходимост държавата-членка на установяване да провежда фактически проверки и контрол на територията на държавата-членка, където се предоставя услугата. Тези проверки и контрол се осъществяват от властите на държавата-членка, където доставчикът оперира временно, по искане на властите на държавата-членка на установяване, в съответствие с член 31.

Член 31

Надзор от страна на държавата-членка, където се предоставя услуга, в случай на временно придвижване на доставчик

1. По отношение на националните изисквания, които може да бъдат наложени в съответствие с членове 16 и 17, държавата-членка, където се предоставя услугата, отговаря за надзора над дейността на доставчика на нейна територия. В съответствие с правото на Общността, държавата-членка, където се предоставя услугата:

а) предприема всички необходими мерки, за да гарантира че доставчикът спазва тези изисквания по отношение достъпа до и упражняването на дейността;

б) осъществява проверки, инспекции и разследвания необходими за надзор на предоставяната услуга.

2. По отношение на изискванията, различни от онези, посочени в параграф 1, когато доставчикът се придвижва временно до друга държава-членка с цел да предоставя услуга без да е установен там, компетентните органи на тази държава-членка участват в надзора на доставчика в съответствие с параграф 3 и 4.

3. По искане на държавата-членка на установяване, компетентните власти на държавата-членка, където се предоставя услугата, осъществява проверки, инспекции и разследвания необходими за осигуряване на ефективен надзор от държавата-членка на установяване. При осъществяването на това, компетентните власти действат в рамките на правомощията, предоставени им от тяхната държава-членка. Компетентните власти

могат да избират най-подходящите мерки, които да бъдат предприети във всеки отделен случай, с цел изпълняване искането на държавата на установяване.

4. По своя собствена инициатива компетентните власти на държавата-членка, където се предоставя услугата, могат да осъществяват проверки, инспекции и разследвания на място, при условие че тези проверки, инспекции или разследвания са недискриминационни, не са мотивирани от факта, че доставчикът е установен в друга държава-членка и са пропорционални.

Член 32

Механизъм за предупреждение

1. Когато държава-членка узнае за сериозни специфични действия или обстоятелства, свързани с дейност по предоставяне на услуга, които могат да причинят сериозни вреди на здравето или безопасността на хората или на околната среда на нейна територия или на територията на друга държава-членка, тази държава-членка информира държавата-членка на установяване, другите засегнати държави-членки и Комисията, във възможно най-кратък срок от време.

2. Комисията насърчава и участва в оперирането на европейска мрежа от органи на държавите-членки с цел прилагане на параграф 1.

3. Комисията приема и редовно актуализира в съответствие процедурата, посочена в член 40, параграф 2, подробни правила относно управлението на мрежата, спомената в параграф 2 от настоящия член.

Член 33

Информация за доброто име на доставчиците

1. По искане на компетентна власт на друга държава-членка, държавите предоставят в съответствие с националното си законодателство, информация за дисциплинарни, административни мерки или наказателноправни санкции и решения относно неплатежоспособност или несъстоятелност, включващи случаи на измама, предприети от техните компетентни органи по отношение на доставчика, които са пряко свързани с компетентността или професионалната пригодност на доставчика. Държавата-членка, която предоставя информацията информира за това и доставчика. Искане, направено съгласно първата алинея, следва да е надлежно обосновано, особено по отношение основанията да се иска информация.

2. Санкциите и мерките, посочени в параграф 1, се съобщават само ако е взето окончателно решение. По отношение на други, подлежащи на изпълнение решения, посочени в параграф 1, държавата-членка, която предоставя информацията следва да посочи дали съответното решение е окончателно и дали то е обжалвано, в който случай въпросната държава-членка следва да посочи датата, към която се очаква да излезе решението по обжалването.

В допълнение на това, държавата-членка следва да посочи разпоредбите на националното законодателство, по които доставчикът е бил обявен за виновен и съответно наказан.

3. Прилагането на параграфи 1 и 2 трябва да се съобразява с разпоредбите за предоставяне на лични данни и правата гарантирани на лица, признати за виновни и наказани в държавите-членки, включително и от професионални органи. Всяка публична информация по въпроса трябва да е достъпна за потребителите.

Член 34

Допълнителни мерки

1. Комисията, в сътрудничество с държавите-членки, установява електронна система за обмен на информация между държавите-членки, като взема предвид съществуващите информационни системи.

2. Държавите-членки, с помощта на Комисията, предприемат допълнителни мерки за обмен на служители, отговарящи за прилагането на взаимопомощта и за обучението на тези служители, включително езиково и компютърно обучение.

3. Комисията преценява необходимостта от установяване на многогодишна програма с цел организиране на съответните обмен на служители и обучение.

Член 35

Взаимопомощ в случаи на дерогации за конкретни случаи

1. Когато държава-членка възнамерява да предприеме мярка, в съответствие с член 18, процедурата предвидена в параграфи 2 до 6 на настоящия член се прилага без това да ограничава съдебните процедури, включително предварителни процедури или действия, извършени в рамките на криминално разследване.

2. Държавата-членка, посочена в параграф 1 отправя искане към държавата-членка на установяване да предприеме мерки по отношение на доставчика, като предостави цялата релевантна информация за въпросните услуги и обстоятелствата по случая.

Държавата-членка на установяване проверява във възможно най-кратък срок, дали доставчикът оперира законно и удостоверява основните факти по искането. Тя информира държавата-членка отправила искането във възможно най-кратък срок за предприетите или предвидени мерки, или в зависимост от случая, за причините, поради които не е предприела мерки.

3. След съобщението от държавата-членка на установяване, както е предвидено във втората алинея на параграф 2, държавата-членка, отправила искането нотифицира Комисията и държавата-членка на установяване за своето намерение да предприеме мерки като заявява следното:

а) основанията, поради които счита мерките, предприети или предвидени от държавата-членка на установяване за неадекватни;

б) основанията, поради които счита, че мерките, които смята да предприеме, изпълняват изискванията на член 18.

4. Мерките не могат да бъдат приложени преди изтичането на петнадесет работни дни след нотификацията по параграф 3.

5. Без да се засяга възможността на отправилата искане държава-членка да предприеме въпросните мерки след изтичане на срока, предвиден в параграф 4, Комисията във възможно най-кратък срок, разглежда съвместимостта на съобщените мерки с правото на Общността.

Когато Комисията достигне до заключение, че мярката е несъвместима с правото на Общността, тя приема решение, с което иска от засегнатата държава-членка да се въздържи от предприемането на предложените мерки или спешно да прекрати прилагането на въпросните мерки.

6. В спешни случаи, държавата-членка, която възнамерява да предприеме мерки, може да дерогира параграфи 2, 3 и 4. В такива случаи мерките се съобщават във възможно най-кратък период на Комисията и държавата-членка на установяване, като се посочват причините, поради които държавата-членка смята, че случаят не търпи отлагане.

Член 36

Мерки за прилагане

В съответствие с процедурата, упомената в член 40, параграф 3, Комисията приема мерки за прилагане, целящи да, изменят несъществените елементи на настоящата глава, като я допълнят чрез определяне на сроковете по членове 28 и 35. Също така, в съответствие с процедурата, упомената в член 40, параграф 2, Комисията приема практически условия за обмен на информация по електронен път между държавите - членки и по-специално разпоредби за интероперабилността на информационните системи.

ГЛАВА VII

ПРОГРАМА ЗА СБЛИЖАВАНЕ

Член 37

Кодекси за поведение на нивото на Общността

1. Държавите-членки, в сътрудничество с Комисията, предприемат допълнителни мерки за насърчаване изготвянето на нивото на Общността, особено от професионални институции, организации и сдружения, кодекси за поведение, целящи улесняване

предоставянето на услуги или установяването на доставчици в други държави-членки, в съответствие с правото на Общността.

2. Държавите-членки гарантират, че кодексите за поведение, упоменати в параграф 1, са достъпни от разстояние по електронен път.

Член 38

Допълнителна хармонизация

До 28 декември 2010 г. Комисията оценява възможността за представянето на предложения за инструменти за хармонизация по следните въпроси:

а) достъп до дейности по съдебно събиране на дългове;

б) частни услуги за сигурност и транспортиране на пари и ценности.

Член 39

Взаимна оценка

1. Най-късно 28 декември 2009 г., държавите-членки представят пред Комисията доклад, съдържащ информацията, посочена в следните разпоредби:

а) член 9, параграф 2, за разрешителните режими;

б) член 15, параграф 5, за изискванията, подлежащи на оценка;

в) член 25, параграф 3, за мултидисциплинарните дейности.

2. Комисията изпраща докладите, предвидени в параграф 1 на държавите-членки, които представят своите съображения за всеки от тях в рамките на шест месеца от получаването.

В рамките на същия период Комисията провежда консултации със заинтересованите страни относно тези доклади.

3. Комисията представя докладите и съображенията на държавите-членки пред Комитета по член 40, параграф 1 който изготвя своите съображения.

4. В светлината на съображенията, предвидени в параграфи 2 и 3, най-късно до 28 декември 2010 г. Комисията представя общ доклад пред Европейския парламент и Съвета, придружен, където това е подходящо от предложения за допълнителни инициативи.

5. Най-късно 28 декември 2009 г. държавите-членки представят пред Комисията доклад за националните изисквания, чието прилагане би могло да попадне под хипотезата на третата алинея на член 16, параграф 1 и първото изречение на член 16, параграф 3, посочвайки причините, поради които смятат, че прилагането на тези

изисквания изпълнява критериите, посочени в третата алинея на член 16, параграф 1 и първото изречение на член 16, параграф 3.

След това, държавите-членки изпращат на Комисията всички промени в техните изисквания, включително нови изисквания, както е посочено по-горе, заедно с основанията за тях.

Комисията съобщава за изпратените изисквания на другите държави-членки. Изпращането не спира държавите-членки от възможността да приемат въпросните разпоредби. Впоследствие ежегодно Комисията предоставя анализи и ориентации за прилагането на тези разпоредби в контекста на настоящата директива.

Член 40

Процедура с участието на Комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет.

2. Препратките към настоящия параграф означават прилагане на членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се отчита и член 8 от него. Периодът предвиден в член 5, параграф 6 на Решение 1999/468/ЕО се определя на три месеца.

3. Препратките към настоящия параграф означават прилагане на членове 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се отчита и член 8 от него.

Член 41

Клауза за преглед

До 28 декември 2011 г. и на всеки три години след това, Комисията представя пред Европейския парламент и Съвета всеобхватен доклад за прилагането на настоящата директива. В съответствие с член 16, параграф 4, този доклад обръща особено внимание на прилагането на член 16. Той разглежда и необходимостта от допълнителни мерки по въпроси, изключени от обхвата на настоящата директива. Където това е подходящо, той се придружава от предложения за, изменения на настоящата директива, с цел завършването на вътрешния пазар за услуги.

Член 42

Изменение на Директива 98/27/ЕО

В приложението към Директива 98/27/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно исковете за преустановяване на нарушения с цел защита на интересите на потребителите[41] се добавя следната точка:

[41] ОВ L 166, 11.6.1998 г. стр. 51. Директива, последно изменена с Директива 2005/29/ЕО.

„13. Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36)“.

Член 43

Защита на личните данни

Изпълнението и прилагането на настоящата директива и особено разпоредбите за надзор се съобразяват с правилата за защита на личните данни, както са предвидени в Директиви 95/46/ЕО и 2002/58/ЕО.

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 44

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива, преди 28 декември 2009 г.

Те незабавно информират Комисията за текста на тези мерки.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното си законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 45

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня след датата на официалното ѝ публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз.*

Член 46

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 12 декември 2006 година.

За Европейския парламент *За Съвета*

Председател	*Председател*
J. BORRELL FONTELLES	M. PEKKARINEN